

Raport
o stanie Gminy Kałuszyn
za 2022 rok

Kałuszyn, 29 maja 2023 r.

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Stosownie do art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. 2023, poz.40) przedkładam raport o stanie Gminy Kałuszyn za 2022 rok.

Raport został opracowany we własnym zakresie przez Urząd Miejski w Kałuszynie. Informacje zebrane, przeanalizowane i zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł: dokumentów, opracowań będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego, informacji i sprawozdań z działalności poszczególnych gminnych jednostek organizacyjnych, informacji i opracowań GUS. Zdjęcia pozyskano z Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych.

Zakres opracowania obejmuje ogólną charakterystykę Gminy, infrastruktury społecznej z zakresu oświaty i wychowania, spraw społecznych, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, sportu i rekreacji oraz charakterystykę infrastruktury technicznej z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej. W opracowaniu zawarto również ogólne informacje o budżecie gminy za 2022 rok i realizacji zadań inwestycyjnych.

Celem opracowania poza wypełnieniem obowiązku ustawowego było dostarczenie radnym Rady Miejskiej oraz mieszkańcom informacji o jakości życia, sytuacji gospodarczej miasta i gminy Kałuszyn oraz wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem i debaty publicznej.

Arkadiusz Czyżewski

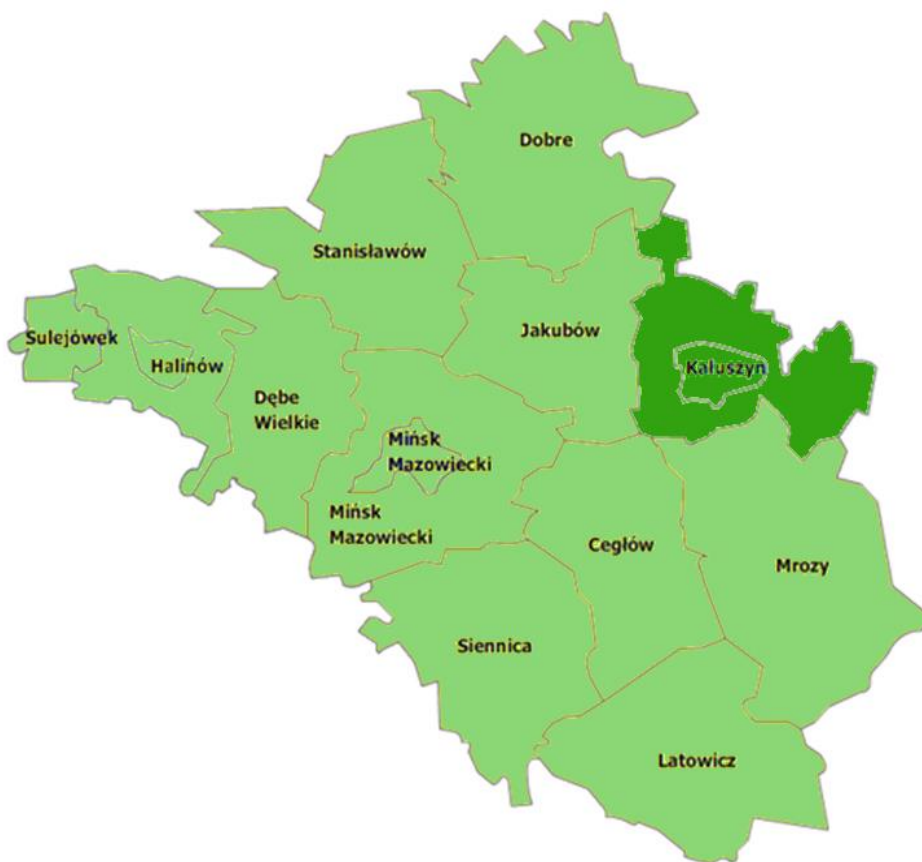
Burmistrz Kałuszyna

WPROWADZENIE

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	1. Środowisko przyrodnicze	7
	2. Dane demograficzne	8
	3. Poziom wykształcenia	11
	4. Rynek pracy	12
II.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	14
III.	INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	15
IV.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
	1. Oświata i wychowanie	16
	2. Polityka Społeczna	23
	3. Ochrona zdrowia	31
	4. Kultura	34
	5. Sport i rekreacja	54
	6. Bezpieczeństwo	59
V.	INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE	
	1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn	68
	2. Realizacja zadań inwestycyjnych	76
	3. Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/	87
VI.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	87
VII.	OCHRONA ŚRODOWISKA	
	1. Gospodarka odpadami	92
	2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	95
	3. Program usuwania azbestu	96
	4. Program „Czyste powietrze”	97
	5. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła	98
VIII.	WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
	1. Zagospodarowanie przestrzenne	100
	2. Drogi i komunikacja	102
	3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa	103
	4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna	104
	5. Sieć energetyczna	105
	6. Sieć ciepłownicza	105
	7. Mieszkalnictwo	105
	8. Zaopatrzenie w gaz	106
	9. Dostępność do Internetu, telefonizacja	106
IX.	POSUMOWANIE	108

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kałuszyn jest gminą miejsko- wiejską położoną w województwie mazowieckim, we wschodniej części powiatu mińskiego. Gmina Kałuszyn graniczy : od północy z gminami Grębków, Wierzbno i Dobre, od wschodu z Gminą Kotuń, od południa z gminami Mrozy i Cegłów, od zachodu z Gminą Jakubów. Obszar gminy o powierzchni 94,4 km² stanowi 8% powierzchni powiatu mińskiego.

Gmina Kałuszyn na tle powiatu mińskiego
Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

W granicach administracyjnych miasta Kałuszyn znajduje się 13 % powierzchni, zaś pozostałe 87 % stanowi teren wiejski gminy.

Na system osadniczy gminy składa się 30 miejscowości.

Rolę ośrodka gminnego pełni miasto Kałuszyn. Miasto jest centralnie położone względem obszaru całej Gminy.

Siedziba Urzędu Miejskiego

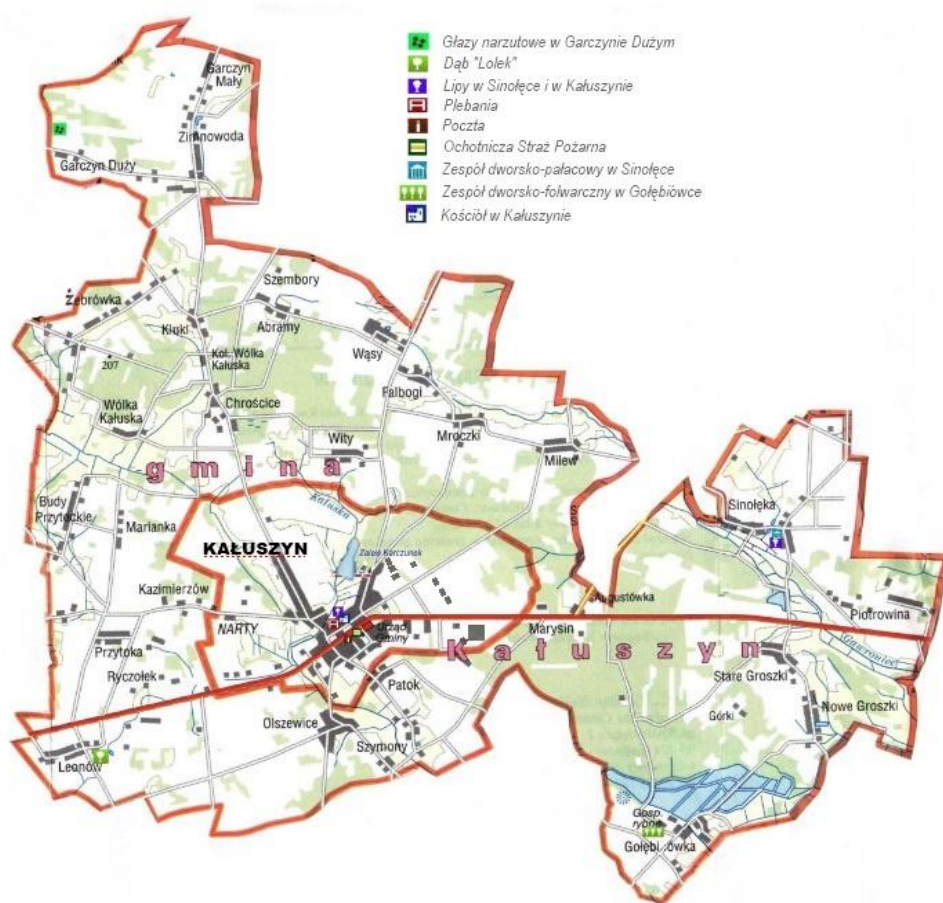

Park Miejski – widok na Kościół

Koziołek w Parku Miejskim

System osadniczy Gminy Kałuszyn charakteryzuje się zwartością niewielkich wsi, położonych w niedużej odległości od Kałuszyna i od siebie: od ok. 0,5 km – Patok, Szymony, Olszewice, Ryczówek, Kazimierzów, do ok. 4 km – Chrościce, Wity, Milew, Leonów. Najdalej położone miejscowości to w odległości ok. 12 km od Kałuszyna - Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Gołębiówka. W gminie funkcjonuje 28 sołectw, każda miejscowość gminna stanowi sołectwo, poza Marysinem, który należy do sołectwa Nowe Groszki. Miejscowości gminy Kałuszyn zostały pokazane na mapie.

1. Środowisko przyrodnicze

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie. Mazowsze pod względem ukształtowania powierzchni stanowi płaską kotlinę, jednak na wschód od Wisły teren ten podnosi się z wolna osiągając pod Kałuszynem 223 m n.p.m. Występuje tu niewielki rozdoliniony garb, będący najokazalszą wyniosłością pomiędzy Wisłą i Bugiem, dalej zaś ciągną się już monotonne równiny podlaskie. Ta wyniosłość terenu dość silnie rozcięta przez erozję licznych cieków wodnych nazywana jest w literaturze „guzem kałuszyńskim”. Ponieważ tu bierze początek kilka małych rzeczek płynących do Wisły i Bugu, niektórzy autorzy ten guz terenowy nazywają również „kałuszyńskim węzłem wodnym”.

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

Przez Kałuszyn, a także w pobliżu miejscowości Olszewice i Szymony przepływa rzeczka Witówka. W okolicach Sinołęki, Milewa i Mroczk, przepływa rzeczka Gawroniec, kierująca się ku północnemu zachodowi.

W pobliżu Chrościc i Wólki Kałuskiej przepływa rzeczka Rządza, która w początkowym biegu płynie w kierunku południowym i południowo-zachodnim, a następnie kieruje się ku północnemu zachodowi.

Ważnym dziedzictwem Gminy Kałuszyn są zasoby przyrodnicze.

Na terenie Gminy występują:

- pomniki przyrody ożywionej - lipa drobnolistna zlokalizowana na terenie probostwa Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kałuszynie; - lipa drobnolistna "Renata" znajdująca się w parku podworskim w Sinołęce; dąb szypułkowy w miejscowości Leonów;
- pomniki przyrody nieożywionej – głazy narzutowe na gruntach wsi Garczyn Duży: dwa granity różowe- średnioziarnisty i gruboziarnisty oraz gnejs szary;
- użytek ekologiczny „Sosny Olszewickie” o pow. 0,22 ha, którego przedmiotem ochrony jest unikatowe stanowisko sosny zwyczajnej o zachowanym naturalnym pokroju korony, starodrzew sosonowy liczy ok. 300 lat;
- na terenie gminy znajduje się fragment rezerwatu przyrody „Przełom Witówki” o powierzchni ok. 6,25 ha, który w całości zajmuje obszar 92,11 ha i położony jest w obrębie gminy Mrozy;
- południową część gminy obejmuje Miński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- przy dworach w Sinołęce i Gołębiówce znajdują się parki zabytkowe.

Zespół dworsko-pałacowy w Sinolęce

- Na skraju północnej części miasta zlokalizowany jest zbiornik wodny „Zalew Karczunek”, który jest siedliskiem ptactwa wodnego, ryb oraz służy do celów wypoczynkowo-rekreacyjnych;

Zachód słońca nad Zalewem Karczunek

2. Dane demograficzne

Wg danych ewidencji ludności / dane o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy/ na koniec 2022 roku na terenie Gminy Kałuszyn mieszkało 5649 osób, z czego kobiety stanowiły niewielką przewagę – 50,26%, a mężczyźni - 49,74 % ogółu mieszkańców.

Na terenie miasta zamieszkiwało 2768 osób, a na terenie wiejskim gminy 2881 osób. W mieście niewielką przewagę stanowią kobiety -50,94 % mieszkańców, zaś na terenie wiejskim gminy przeważają mężczyźni – stanowią 50,4 % mieszkańców.

Liczbę ludności w 2022r. wg terenu zamieszkiwania i płci obrazuje poniższe zestawienie.

Ludność Gminy Kałuszyn 2022 r.

Lokalizacja na terenie Gminy	ogólna liczba ludności	Liczba kobiet	% udział w ogólnej liczbie mieszk.	Liczba mężczyzn	% udział w ogólnej liczbie mieszk.
miasto Kałuszyn	2768	1410	50,94	1358	49,06
teren wiejski gminy	2881	1429	49,6	1452	50,4
RAZEM	5649	2839	50,26	2810	49,74

Dane statystyczne Urzędu Miejskiego wg stanu na 31.12.2022 r.

Struktura przestrzenna rozmieszczenia ludności z podziałem na miasto i teren wiejski w wybranych latach

Liczba ludności w wybranych latach	2010 r.	2015 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
w mieście	2937	2924	2871	2819	2783	2768
na terenie wiejskim gminy	3133	3009	2973	2919	2894	2881
Ogółem	6070	5933	5844	5738	5677	5649

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

Na przestrzeni lat 2010 – 2022 zmieniła się liczba ludności w gminie, podobnie jak w całym kraju występuje tendencja spadkowa. W 2022 roku liczba ludności w gminie zmniejszyła się o 6,94 % w porównaniu do 2010 roku, na terenie wiejskim gminy nastąpiło zmniejszenie liczby ludności o ok. 8,04 %, w mieście w 2022 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o ok. 5,75 % w stosunku do roku 2010. W 2022 r. mieszkańcy miasta stanowili 49 % ogółu mieszkańców, zaś mieszkańcy miejscowości gminnych stanowili 51 % ogółu.

Strukturę wieku ludności wg grup ekonomicznych w gminie, powiecie, województwie i kraju przedstawiono na podstawie danych statystycznych GUS za 2021 rok.

Struktura wieku ludności wg grup ekonomicznych Gminy Kałuszyn na tle regionu i kraju

Struktura wieku ludności wg grup ekonomicznych (% udział w ogólnej liczbie wg stanu 31.12.2021 r.)	miasto i gmina Kałuszyn	powiat miński	województwo mazowieckie	Polska
wiek przedprodukcyjny (do 18 lat)	19,0	21,1	19,5	18,2
wiek produkcyjny (kobiet od 18-59 lat i mężczyźni 18-64 lat)	58,6	59,0	58,3	59,2

wiek poprodukcyjny (kobiety 60 +...lat i mężczyźni 65+ ...lat)	22,5	19,9	22,2	22,6
--	------	------	------	------

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Populacja mieszkańców Gminy Kałuszyn na tle regionu i kraju charakteryzuje się:

- wyższym niż w kraju udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, lecz niższym niż w powiecie i województwie,
- nieco wyższym niż województwie, lecz niższym niż w powiecie i kraju udziałem ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczby ludności,
- niższym niż w kraju lecz wyższym niż w powiecie i województwie, udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Wg danych statystycznych GUS średni wiek mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn wynosi 41,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego (41,7 lat) oraz średniego wieku mieszkańców całego kraju (42,2 lat).

Przyrost naturalny w Gminie

Przyrost naturalny – różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie czasu. Może przyjmować wartości dodatnie albo ujemne. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna – odwrotnie. Dane dotyczące ruchu naturalnego ludności (urodzenia i zgony) od 2000 roku w odstępach pięcioletnich oraz w ostatnich pięciu latach przedstawia poniższa tabela.

Przyrost naturalny w Gminie w latach 2000 - 2022

Wyszczególnienie/ Rok	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Urodzenia	82	62	75	62	51	64	49	51	53
Zgony	89	66	86	64	88	71	81	84	75
Przyrost naturalny ogółem	- 7	- 4	- 11	- 2	-37	- 7	- 32	- 33	-22

Opracowanie własne na podstawie danych USC

Przyrost naturalny w gminie Kałuszyn na przestrzeni lat 2000 – 2022 przyjmował wartości ujemne.

W 2022 roku 37 mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn zawarło związek małżeński, z tego mieszkańców miasta 16 i z terenu wiejskiego 21.

Migracje

Saldo migracji jest kolejnym czynnikiem, mającym istotny wpływ na liczbę ludności na danym obszarze. Przeprowadzono analizę migracji ludności w gminie w latach 2000-2015, w odstępach czasowych co pięć lat oraz w ostatnich pięciu latach. Na przestrzeni tych lat liczba zameldowań jak i wymeldowań z terenu Gminy ulegała wahaniom. Saldo

migracji w Gminie Kałuszyn (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) przyjmowało wartości ujemne. Jedynie w 2005 roku liczba zameldowań była znacznie wyższa od wymeldowani i saldo było dodatnie. Dane dotyczące ruchu migracyjnego ludności przedstawia poniższa tabela.

Migracje na pobyt stały w gminie Kałuszyn

Wyszczególnienie/Rok	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Zameldowania	48	83	50	27	107	60	33	51	136
Wymeldowania	54	59	64	70	130	61	107	113	138
Zameldowania z zagranicy	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Wymeldowania za granicę	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo migracji	- 6	24	- 14	- 43	- 23	- 1	- 74	- 62	-1

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

3. Poziom wykształcenia

W poziomie wykształcenia ludności Polski zachodzą zmiany. Zwiększa się odsetek ludności z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim, natomiast spada odsetek ludności z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia. W opracowaniach statystycznych brak jest aktualnych danych dotyczących poziomu wykształcenia ludności w gminach. Wyniki badań statystycznych /obejmujących poziom wykształcenia ludności w gminach/, prowadzonych podczas Narodowego Spisu Powszechnego ludności i mieszkań w 2021 roku nie zostały ogłoszone.

Ogólne tendencje w tym zakresie można zaobserwować na przykładzie danych, które zostały opracowane na podstawie NSP 2011 dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i kraju – tabela poniżej.

Poziom wykształcenia w powiecie, województwie i kraju w roku 2002 i 2011

Rodzaj wykształcenia	powiat miński (w %)		województwo mazowieckie (w %)		Polska (w %)	
	2002 r.	2011 r.	2002 r.	2011 r.	2002 r.	2011 r.
wyższe	7,84	16,17	14,2	24,4	10,2	17,9
średnie i policealne	31,61	34,54	35,6	34,8	32,6	33,3
zasadnicze zawodowe	24,01	22,16	18,6	17,3	24,1	22,9
gimnazjalne	-	5,16	-	4,7	-	5,2
Podstawowe ukończone, podst. nieuk. i bez wykształcenia	4,92	1,57	31,6	18,8	33,1	20,7

Oprac. na podstawie danych NSP z 2002 r. i 2011 r.

W latach 2002-2011 wyraźnie wzrosła liczba osób z wykształceniem wyższym. W powiecie mińskim wzrost ten wyniósł ponad 100%, na wyższym poziomie ukształtowała się także liczba mieszkańców z wykształceniem średnim i policealnym, znacznie mniej odnotowano osób z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia. Wyniki te świadczą o znacznej poprawie poziomu wykształcenia w powiecie mińskim w porównaniu z województwem i krajem. Należy uznać, że podobna tendencja występuje także w mieście i gminie Kałuszyn.

4. Rynek pracy

Wg danych statystycznych GUS na koniec 2022 roku wg grup sekcji PKD w gminie Kałuszyn zarejestrowanych było 513 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 498 podmiotów w sektorze prywatnym i 13 w sektorze publicznym.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym przedstawia poniższe zestawienie:

sektor prywatny - ogółem	498
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	427
sektor prywatny - spółki handlowe	28
sektor prywatny - spółki cywilne	21
sektor prywatny - spółdzielnie	4
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	18

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stanowi 83,2% ogólnej liczby podmiotów gospodarki narodowej.

Podział działalności według PKD prowadzonej przez osoby fizyczne

	sekcji PKD	Ilość podmiotów
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	3
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	26
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja F	Budownictwo	78
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	158
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	29
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10
Sekcja J	Informacja i komunikacja	18
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3

Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-
Sekcja P	Edukacja	5
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4
Sekcja S	Pozostała działalność usługowa	/S-U/ 18
Sekcja T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	
Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	
	O g ó ł e m:	427

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z ogólnej liczby podmiotów prowadzących działalność wg sekcji PKD najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów / Sekcja A/ -37 %, budownictwo / Sekcja F / -18,27 %, transport i gospodarka magazynowa / Sekcja H/ -6,8 %, przetwórstwo przemysłowe / Sekcja C / -6,09 % działalność profesjonalna, naukowa i techniczna/ Sekcja M / -5,15 %.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w 2022 roku /wg kryterium liczby pracujących/ przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2022 r.
Mikro przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	494
Małe przedsiębiorstwa (10 – 49 zatrudnionych)	19
Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych)	-
Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (<250 zatrudnionych)	513

Zródło: dane GUS

Udział podmiotów gospodarczych o liczbie pracowników do 9 osób w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wynosi 96,3 %.

Znaczący rynek pracy stanowią gospodarstwa rolne prowadzone na terenie gminy. Wg danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 około 5116,73 ha zajmują grunty rolne ogółem, z tego 3854,18 ha użytki rolne, 3701,72 ha użytki rolne w dobrej kulturze, 108,06 ha grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi, 224,26 ha uprawy trwałe. Powierzchnia zasiewów wynosi 2210,98 ha, w tym zasiewy zbóż wynoszą 1 706,93 ha. Na ogólną liczbę 503 gospodarstw indywidualnych, 370 gospodarstw prowadzi sprzedaż własnych produktów rolnych, 133 gospodarstwa prowadzą produkcję rolniczą tylko na samozaopatrzenie żywnościowe.

Liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni rolnej /ha fizycznych/obrazuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ilość
Gospodarstwa rolne ogółem	503
Gospodarstwa rolne do 1 ha włącznie	8
Gospodarstwa rolne 1 - 5 ha	224
Gospodarstwa rolne 5 - 10 ha	160
Gospodarstwa rolne 10 - 15 ha	62
Gospodarstwa rolne 15 ha i więcej	49
Gospodarstwa o pow. pow. 100 ha	2

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

II. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej i zadań gminy określonych przepisami prawa. W 2022 roku Rada Miejska kadencji 2018 – 2023 obradowała na 8 sesjach zwyczajnych i podjęła 58 uchwał. Podjęte uchwały dotyczyły:

- organizacji pracy Rady Miejskiej - planu pracy komisji stałych i Rady na 2023 rok – 2 uchwały,
- zmian Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022 – 2035 - 7 uchwał,
- zmian w budżecie Gminy Kałuszyn na 2022 rok - 7 uchwał,-
- uchwalenia Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023– 2034 i Budżetu Gminy na 2023 rok – 2 uchwały,
- zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2021 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2021 r. – 1 uchwała
- udzielenia burmistrzowi absolutorium – 1 uchwała,
- udzielenia burmistrzowi wotum zaufania – 1 uchwała,
- uchwalenia gminnych programów rocznych: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, programu opieki nad zwierzętami, programu współpracy Gminy z organizacjami pożytku publicznego – 5 uchwał,
- uchwalenia wieloletnich programów, strategii: programu wspierania rodziny na lata 2022-2024, strategii rozwoju Gminy Kałuszyn na lata 2021-2030 – 2 uchwały,
- określenia stawek podatków lokalnych na 2023 rok, dotacji dla zakładu budżetowego na 2023 r, ustalenie wysokości ekwiwalentu dla strażaków ratowników.– 5 uchwał,
- w sprawie opłat za pobyt dziecka w Żłobku, wysokości opłaty za wyżywienie oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat, w sprawie zasad odpłatności za pobyt w klubie SENIOR+, ustalenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze wsparcia w sferze społecznej, odpłatności za usługi opiekuńcze - 5 uchwał

- Upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących rozpatrywania wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy -1,
- spraw oświatowych - 8 uchwał,
- spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym i gospodarki nieruchomościami: w szczególności wyrażenie zgody na zbycie mienia komunalnego, wyrażenia zgody na zastosowanie bonifikaty, nabycie nieruchomości dokonanie zamiany - 6 uchwał,
- udzielenia odpowiedzi na petycję-1 uchwała, rozpatrzenia skargi – 1 uchwała,
- pozostałych spraw – utworzenie miejsc okazjonalnie wyk. do kąpieli, zmiany regulaminów, organizacji wspólnej obsługi finansowej gminnych jednostek – 3 uchwały.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, uchwały podjęte przez Radę Miejską opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

III. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W realizacji zadań gminy w 2022 roku uwzględniane były uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie polityki, programy i strategii oraz plany roczne, do których zaliczyć należy w szczególności:

- Strategia Rozwoju Gminy Kałuszyn na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/263/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.
- Program usuwania azbestu z terenu gminy na lata 2012-2032 uchwalony uchwałą Nr XXVII/209/2014 z dnia 28 lutego 2014 r.
- Uchwalenie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe dla miasta i gminy Kałuszyn uchwałą Nr XXX/240/2014 z dnia 27 maja 2014 r. – działania do 2030 roku.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Kałuszyn na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, uchwalony uchwałą Nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Program ochrony środowiska na lata 2016 -2019 z perspektywą na lata 2020-2023 uchwalony uchwałą Nr XXI/133/2016 Rady Miejskiej
- Wieloletni Program Gospodarki Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2021 -2025 przyjęty uchwałą Nr XX/186/2021 Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 2021 r.
- Program Rewitalizacji Gminy Kałuszyn na lata 2016-2022 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/198/2017 Rady Miejskiej z dnia 29 marca 2017 r.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Kałuszyn do 2025 roku uchwalona uchwałą Nr XXXV/232/2017 Rady Miejskiej z dnia 7 listopada 2017 r.
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2021 -2025 uchwalony uchwałą Nr XXII/199/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.
- Gminny program wspierania rodziny na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą

Nr XXVIII/265/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.

- Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego /HPV/ w gminie Kałuszyn na lata 2021 – 2023” przyjęty uchwałą Nr XXII/ 200/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.
- Gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” uchwalony uchwałą Nr IV/20/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Kałuszyn na 2022 rok przyjęty uchwałą Nr XXVIII/264/2022 z dnia 25 lutego 2022 r. , zmieniony uchwałą Nr XXIX/273/2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r.
- Program współpracy Gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2022 r. przyjęty uchwałą Nr XXV/236/2021 9 listopada 2021 r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn na 2022 r. przyjęty uchwałą Nr XXVIII/260/2022 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2022 r. zmieniony uchwałą Nr XXXI/285/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r.

IV. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

1. Oświata i wychowanie

Gmina Kałuszyn prowadzi następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Kałuszynie ze Szkołą Filialną w Chrościcach;
- Przedszkole Publiczne w Kałuszynie.

Wejście główne od ul. Pocztovej

Wejście do budynku Szkoły od części dobudowanej

Liczbę oddziałów i liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w ostatnich trzech latach, tj. w roku szkolnym 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2020/2021		Rok szkolny 2021/2022		Rok szkolny 2022/2023	
	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkole	6	150	6	140	6	133
Oddziały „0” w szkole podstawowej	4	60	4	60	4	88
Szkoła Podstawowa	25	536	28	561	29	577
Razem	35	746	38	761	39	798

Opracowanie własne

W roku szkolnym 2022/2023 liczba dzieci w placówkach oświatowych wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego o 4,86 % oraz w stosunku do roku szkolnego 2020/2021 o 6,97 %. Wzrost liczby dzieci nastąpił w oddziałach „0” oraz oddziałach szkolnych w Szkole Podstawowej w Kałuszynie. Średnia ilość uczniów w oddziale wynosiła 19,9, w oddziałach „0” – 22 dzieci.

Stan kadry pedagogicznej placówek oświatowych wg stopnia awansu zawodowego w ostatnich trzech latach przedstawiają poniższe zestawienia:

Rok szkolny 2020/2021

Rodzaj placówki	Stopień awansu zawodowego nauczycieli			Razem etaty
	Stażyści	Kontraktowi	Mianowani	
Przedszkole	-	4	2	10 zatrudnionych/10 etatów
Szkoła Podstawowa	2	9	5	59 zatrudnionych na 54,2 etatu
Razem	2	13	7	69 zatrudnionych

					na 64,2 etatu
--	--	--	--	--	---------------

Rok szkolny 2021/2022

Rodzaj placówki	Stopień awansu zawodowego nauczycieli				Razem etaty
	Stażyści	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani	
Przedszkole	-	6	4	5	15 zatrudnionych na 10,28 etatach
Szkoła Podstawowa	-	9	6	41	56 zatrudnionych na 52,88 etatach
Razem	-	15	10	46	71 zatrudnionych na 63,16 etatach

Rok szkolny 2022/2023

Rodzaj placówki	Stopień awansu zawodowego nauczycieli				Razem etaty
	Nauczyciele początkujący	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani	
Przedszkole	2	1	2	7	12 zatrudnionych na 12 etatach
Szkoła Podstawowa	7	1	9	41	58 zatrudnionych na 58 etatach
Razem	9	2	11	48	70 zatrudnionych na 70 etatach

Opracowanie własne

Zatrudnienie nauczycieli w placówkach oświatowych w przeliczeniu na etaty pozostaje na zbliżonym poziomie. Wg stopnia awansu zawodowego kadry pedagogicznej placówek oświatowych nauczyciele o najwyższym stopniu awansu zawodowego – dyplomowani w roku szkolnym 2022/2023 stanowią ok. 68,6 % kadry pedagogicznej, nauczyciele mianowani stanowią 15,7 % kadry, początkujący 12,9 % zatrudnionych.

W placówkach oświatowych poza kadrą pedagogiczną zatrudnieni byli pracownicy obsługi na następujących stanowiskach pracy:

- w Przedszkolu: pomoc nauczyciela – 4 etaty, kucharka i pomoc kucharki – 3 etaty, intendent, woźna – 2 etaty;
- w Szkole Podstawowej: sekretarz szkoły, koordynator zajęć pozalekcyjnych, specjalista ds. technicznych i bezpieczeństwa informacji, pomoc nauczyciela, woźne -5 i ½ etatu, kucharki – 3 etaty, intendent, konserwator.

W Szkole Podstawowej funkcjonuje gabinet profilaktyki, który jest nieodpłatnie użyczony na potrzeby pielęgniarki szkolnej, pracującej w ramach kontraktu Przychodni Zdrowia z NFZ.

Opiekun dzieci na przejściu zabezpiecza przejście dzieci uczęszczających do placówek na przejściu dla pieszych przez ul. Warszawską /przy skrzyżowaniu z ul. Pocztową/.

Dowożenie uczniów do szkół

W roku szkolnym 2021/2022 dowożonych było 276 uczniów do szkół w Kałuszynie i Filii w Chrościcach, co stanowiło ok. 47,8 % ogółu uczniów. Dowóz uczniów wykonywał PKS w Sokołowie Podlaskim. Gmina ponosiła koszt zakupu biletów

miesięcznych dla uczniów, dla bezpiecznego dowozu uczniów zatrudniała trzy opiekunki oraz finansowała dowóz ośmiorga dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie, jedno dziecko do Szkoły Specjalnej w Nowym Zglechowie i jedno dziecko do młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Józefowie k. Otwocka. Łączny koszt dowozu uczniów do szkół i ośrodków w 2022 roku to kwota 226.082,37 zł.

Świetlice szkolne

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie funkcjonuje świetlica. Praca świetlicy służy opiece nad dziećmi oczekującymi na rodziców lub na dowóz do domu, czas pracy jest dostosowany do potrzeb dzieci. Szkoła prowadzi dożywianie dla uczniów, posiłki przygotowywane są przez kuchnię szkolną. Z dożywiania korzystało 334 dzieci. Dożywianie prowadzone było przy wsparciu finansowym rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, z dofinansowania którego korzystało 91 dzieci.

Objęcie dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy kształceniem, wychowaniem i opieką

Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostało włączonych prawie 200 tys. dzieci i młodzieży. W Szkole Podstawowej w Kałuszynie łącznie uczyli się 54 uczniów.

Projekty i programy, w których brali udział uczniowie Szkoły Podstawowej

W Szkole realizowanych było szereg programów i projektów wewnątrzszkolnych i zewnętrznych, w których z powodzeniem brali udział uczniowie Szkoły, zajmując czołowe miejsca i wyróżnienia m.in.:

- ✓ V Ogólnopolski Konkurs Multimedialny „REKLAMA MOJEJ SZKOŁY”,

- ✓ XI Powiatowy Konkurs Recytatorski Polskiej Poezji i Prozy,
- ✓ Powiatowy Konkurs Fotograficzny "ROLA I ŻYCIE DRZEW" pod honorowym patronatem Starosty Mińskiego i Nadleśnictwa Mińsk,
- ✓ |Konkurs recytatorski „Warszawska Syrenka”,
- ✓ Konkurs matematyczno-informatyczny dla uczniów klas 4-8 SP "InstaLogik",
- ✓ XXVI Konkurs Piosenki Obcojęzycznej,
- ✓ V Międzszkolny Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych,
- ✓ Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Chemicznej dla Szkół Podstawowych,
- ✓ XI Powiatowy Konkurs Ortograficznego dla ósmoklasistów,

- ✓ IV powiatowy konkurs fotograficzny "Ubierz się w książkę",
- ✓ Kuratorski Konkurs Przedmiotowy z Chemii,
- ✓ XV Powiatowy Przegląd Patriotyczny „Tu Wszędzie Jest Moja Ojczyzna”
- ✓ Konkurs Fotograficzny "Śladami Patriotyzmu, Wojskowości i Oręża Polskiego" organizowany przez Klub Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej
- ✓ Konkurs plastyczny "EKO kubek"
- ✓ Projekt „Szkoła Pamięta”,
- ✓ Projekt Czytam z klasą „Lekturki spod chmurki”.

Prowadzone były działania utrwalające postawy patriotyczne, upamiętniające rocznice walk o Kałuszyn we wrześniu 1939 r., święta narodowe oraz inne okolicznościowe wydarzenia.

Przedsięwzięcia realizowane z dofinansowaniem z programów rządowych:

- ✓ udział w kolejnej edycji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024, (wsparcie finansowe - 35 000,00 zł, wkład własny- 8.750,00 zł, całkowita wartość zadania 43.750,00 zł),
- ✓ wyjazdy uczniów i nauczycieli na wycieczki szkolne organizowane z dofinansowaniem z programu „Poznaj Polskę”. Młodzi ludzie odwiedzali miejsca związane z naszą historią i kulturą oraz największymi osiągnięciami nauki. Całkowita wartość projektu to kwota 93400,00 zł, z czego dofinansowanie 74.400,00 zł i 19.000,00 zł środki własne,
- ✓ W ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, który realizuje Ministerstwo Edukacji i Nauki, w 2022 r, placówki oświatowe otrzymały dofinansowanie w kwocie 17.500,00 zł. na zakup książek do bibliotek, nagród w konkursach związanych z rozwojem czytelnictwa, wkład 4.375,00 zł.

Przedszkole Publiczne w Kałuszynie

Budynek Przedszkola

Przedszkole Publiczne w Kałuszynie poza zajęciami obowiązkowymi organizowało wiele uroczystości okolicznościowych, m.in: „Pasowanie na Przedszkolaka” , „Spotkanie

z Mikołajem”, „Spotkanie opłatkowe” „ Bal Karnawałowy” , Dzień Dziecka”, „ Dzień Mamy i Taty”. Włączało się w także w akcje i uroczystości o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim: takie jak:

✓ udział w obchodach 82 rocznicy walk wrześniowych pod Kałuszynem uroczystości oraz cyklicznie w takie akcje charytatywne jak: Góra Grosza a także w działania proekologiczne- zbiórka baterii oraz nakrętek plastikowych

Dzieci z przedszkola brały udział w ogólnopolskich programach i projektach

✓ Edukacyjnym: „ Oto Hałabała, zna go Polska cała ”

✓ w II edycji projektu : „ Ekulturalne przedszkole”

✓ Edukacyjnym „ Gramy zmysłami,

✓ W ogólnopolskim projekcie patriotycznym POLSKA – NASZ DOM”

✓ We współpracy z SANEPIDEM w projektach pt: „ Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” oraz Czyste Powietrze Wokół Nas”

✓ we współpracy z Agencją Rynku Rolnego oraz „KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY”,

✓ w konkursie muzycznym pt. „ Świąteczna opowieść”,

✓ udział w akcji pt. „ Wylosuj Anioła”.

Wypoczynek letni

Wypoczynek letni w roku szkolnym 2021/2022 był zorganizowany w następujących formach:

- wyjazdy wakacyjne o charakterze sportowym Zawoja - 30 uczniów,
- Wyjazdy wakacyjne uczniów: grup Fleciki i Koło Biblijne na Mazury /do miejscowości Bęsia – 27 i zespołu Kasianiecka do Pobierowa – 20 uczniów
- półkolonie w Chrościcach – dwa turnusy, w których uczestniczyło 88 dzieci. Łącznie z tych form wypoczynku skorzystało 165 uczniów.

Ponadto nasi najmłodsi korzystali też z zajęć wakacyjnych prowadzonych przez Bibliotekę i Dom Kultury Przez całe wakacje boiska Orlik i wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej były udostępniane młodzieży.

Realizacja zadań oświatowych na terenie gminy Kałuszyn w roku szkolnym 2020/2021 była tematem obrad Rady Miejskiej w m-cu wrześniu 2021 r., gdzie była przedstawiona szczegółowa informacja.

Wyniki egzaminu ósmoklasistów

Egzamin uczniów klas ósmych odbył się w dniach 24 – 26 maja 2022 r., Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 85 uczniów w tym 7 uczniów będących obywatelami Ukrainy. Obejmował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na poszczególnych etapach edukacyjnych: języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego. Egzamin ósmoklasisty ma formę pisemną i jest powszechny, obowiązkowy i zewnętrzny - zakodowane prace sprawdzają egzaminatorzy Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Średnie wyniki egzaminu w Szkole Podstawowej w Kałuszynie, średnie wyniki w powiecie mińskim, województwie mazowieckim oraz w kraju przedstawia poniższe zestawienie.

Wyniki egzaminów rok szkolny 2021/2022

Nazwa przedmiotu	Wyniki SP Kałuszyn w %	Wyniki pow. miński w %	Wyniki woj. mazowieckie w %	Wyniki w kraju w %
Język polski /uczniowie bez dysleksji/	60,01	63,82	63,83	60
Matematyka	64,05	61,97	62,11	57
Język angielski	60,31	69,40	71,16	67

Opracowanie własne na podstawie www.cke.gov.pl

Finanse oświaty

Plan wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie wyniósł ogółem 12.228.612,01 zł, wykonanie 11.268.965,19 zł, co stanowiło 92,15 % planowanych.

Podział wydatków na bieżące i majątkowe :

	Plan	Wykonanie	% wykonania
Wydatki bieżące w zł	11.098.612,01	10.354.030,51	93,29
Wydatki majątkowe w zł	1.130.000,00	914.934,68	80,97

Wydatki bieżące obejmują bieżące funkcjonowanie placówek oświatowych, wydatki majątkowe dotyczą zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie”, którego realizacja została rozpoczęta w 2022 r., zakończenie zaplanowane jest w 2023 r.

Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży

Na podstawie Uchwały Nr XXVI/248/2017 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów zostały przyznane stypendia Burmistrza ośmiu uczniom klas IV – VIII Szkoły Podstawowej za szczególne osiągnięcia w nauce i pracy w samorządzie uczniowskim na łączną kwotę 6.000 zł. Program stypendialny ma na celu wspieranie rozwoju utalentowanych uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie osiągnięcia, chcą się nadal rozwijać. Zadaniem w/w programu jest tworzenie dodatkowej motywacji do pogłębiania wiedzy oraz promowanie najlepszych uczniów, mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty stypendium szkolne jest świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanym uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Jest realizowana przez gminę, jako zadanie własne przy wsparciu finansowym w formie dotacji celowej z budżetu państwa – stanowiącej 80% całego zadania oraz środków własnych stanowiących 20% zadania.

W 2022 roku pomoc socjalna dla uczniów kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Okres od I-VI 2022	Okres od IX – XII 2022
Liczba wydanych decyzji	12	15

Kwota realizacji zadania	16.560,00 zł	8.035,20 zł

Dofinansowywanie zwrotu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników gminie przekazuje Wojewoda. W 2022 roku wydano 8 decyzji , przyznających dofinansowanie na łączną kwotę 59.451,91 zł.

2. Polityka Społeczna

Zadania z zakresu polityki społecznej w gminie Kałuszyn realizowane są przez - Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostkę organizacyjną Gminy Kałuszyn; *Ośrodek Pomocy Społecznej /OPS/ w Kałuszynie* realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych, w szczególności: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy – prawo energetyczne, ustawy o karcie dużej rodziny, ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ponadto OPS w 2022 roku realizował zadania wynikające z ustaw: ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Do zadań z obszaru polityki społecznej należy zaliczyć także realizację innych zadań, w szczególności wynikających z ustaw:

- ✓ Z ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W tutejszej Gminie opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewnia jednostka organizacyjna -Gminny Żłobek w Kałuszynie.
- ✓ Z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ✓ Z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii koordynuje pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, zatrudniony w Urzędzie Miejskim w Kałuszynie.

Realizacja zadań z zakresu Pomocy społecznej

Zadania sklasyfikowane w Dziale 852 Pomoc społeczna obejmują w szczególności: wypłatę zasiłków stałych i celowych oraz pomoc w naturze osobom potrzebującym wsparcia, ubezpieczenia zdrowotne, opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, wypłatę dodatków mieszkaniowych, energetycznych, koszty związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej, jako ośrodek wsparcia dziennego osób starszych funkcjonuje **Klubu „Senior+”** w Kałuszynie. Klub został utworzony przy wsparciu finansowym w ramach rządowego programu „SENIOR +” edycja 2019. Zajęcia organizowane w Klubie ukierunkowane są na aktywizację środowiska seniorów, zmierzają do poprawy jakości życia, przeciwdziałania osamotnieniu, izolacji społecznej i zagrożeniu marginalizacji społecznej.

Sala świetlicowa w Klubie Seniora

Sala spotkań w Klubie Seniora

Rodzaj wsparcia oraz podział na zadania własne gminy i zlecone wraz z wysokością wydatkowanych środków finansowych na ich realizację w 2022 r. przedstawiają poniższe zestawienia.

Zadania własne w Dziale pomoc społeczna(852)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń /osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Składka na Ubezpieczenie zdrowotne	284świadczenia/ 27 osób	16.572,03	-	16.572,03
Zasiłki i pomoc w naturze, w tym:	139osób	84.831,68:	33.410,00	51.421,68
- zasiłki okresowe	19 rodzin	59.319,68	7.898,00	51.421,68
- zasiłki celowe	26 rodzin	25.512,00	25.512,00	-
- zasiłki losowe	-	-	-	-
Dodatki mieszkaniowe	5rodzin	8.347,58	8.347,58	-
Zasiłki stałe	27 osób	186.223,24	-	186.223,24
Funkcjonowanie OPS		762466,84	644.937,84	117.529,00
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – dwie opiekunki	9 podopiecznych	45.182,29	45.182,29	-
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	103 dzieci z 54 rodzin	52.488,60	14.488,60	38.000,00

Pozostała działalność, w tym:		<u>266.681,81</u>	<u>154.881,82</u>	<u>111.799,99</u>
- odpłatność za pobyt 3 osoby w DPS oraz 2 osób w schronisku,		69.227,37	69.227,37	-
-funkcjonowanie Klubu SENIOR+		118.880,00	80.000,00	38.880,00
- dofinansowanie organizacji prac społecznie użytecznych dla 7 osób bezrobotnych ,		5.654,45	5.654,45	-
- dożywianie dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym		6.824,00	-	6.824,00
- wypłata jednorazowych świadczeń uchodźcom z Ukrainy 300 zł/osobę	216 osób	66.095,99		66.095,99
Ogółem wydatki bieżące:		1.422.794,07	901.248,13	521.545,94

Opracowanie własne

Zadania własne w Dziale Pozostałe Zadania w zakresie polityki społecznej (853)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/o osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dodatki węglowe przysługujące gospodarstwom domowym	1607 gospodarstw domowych	4.917.420,00	-	4.917.420,00
Dopłaty do opału z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła/drewno, gaz LPG,olej opał.	203 gosp. domowe	378.416,49	-	378.416,49
Dofinansowanie kosztów asystenta rodziny		2.250,00	-	2.250,00
Ogółem:		5.298.086,49		5.298.086,49

Opracowanie własne

W 2022 roku samorząd realizował zadania własne wynikające z ustawy o dodatku węglowym, ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Środki finansowe na ich realizację pochodziły z budżetu państwa.

Zadania własne w Dziale Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa(754)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/o osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wypłata świadczeń pieniężnych za zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy	25 wnioskodawców 78 wniosków	479.991,10	-	479.991,10
Ogółem		479.991,10	-	479.991,10

Opracowanie własne

W 2022 roku OPS realizował zadanie z zakresu wypłaty świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy - uchodźców przybyłych w związku z wojną na Ukrainie. O przyznanie świadczeń ubiegało się 25 wnioskodawców,

składając łącznie 78 wniosków. Koszt realizacji tego zadania pokryty został z Funduszu Pomocy.

Zadania zlecone w Dziale pomoc społeczna (852)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dodatki energetyczne	1 rodzina	12,09	-	12,09
Dodatki osłonowe	1045 gosp. domowych	733.918,42	-	733.918,42
Ogółem:		733.930,51	-	733.930,51

Opracowanie własne

Rodzina

Realizacja zadań w Dziale 855 Rodzina obejmowała głównie zadania zlecone związane z realizacją polityki państwa: wypłatę świadczeń wychowawczych, rodzinnych realizację zadania Karta Dużej Rodziny, dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. W systemie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyką środowiska w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kałuszyn na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/265/2022 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2022 r.

W 2022 roku był realizowany Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2021 -2025 uchwalony uchwałą Nr XXII/199/2021. W roku sprawozdawczym zostało wszczętych 9 procedur Niebieskiej karty.

Zadania realizowane w 2022 roku z podziałem na zadania zlecone i własne przedstawia poniższe zestawienie.

Zadania zlecone w dziale Rodzina (855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń/osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Świadczenia wychowawcze wypłacono 635 rodzinom	5152 świadczenia	2.579.826,90	-	2.579.826,90
Świadczenia rodzinne		2.148.500,00	-	2.148.500,00
Zasiłki rodzinne z dodatkami	125 rodzin	587.265,00		587.265,00
Świadczenia opiekuńcze na kwotę:		<u>955.539,00</u>		<u>955.539,00</u>
- zasiłki pielęgnacyjne	58 osób	259.224,00		259.224,00
- świadczenia pielęgnacyjne	26 osób	665.195,00		665.195,00
- specjalny zasiłek opiekuńczy	3 osoby	31.120,00		31.120,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka „Becikowe”	42 osoby	42.000,00		42.000,00
Świadczenia rodzicielskie	6 osób	66.912,40		66.912,40
Przeliczenie świadczenia „złotówka za złotówkę”/art.5 ust3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	17 osób	49.350,36		49.350,36

Świadczenia alimentacyjne	23 rodziny	219.262,73		219.262,73
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalistyczny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	20osób	161.900,76		161.900,76
Jednorazowe świadczenie „za życiem”	1 rodzina	4.000,00		4.000,00
Pozostałe wydatki związane z realizacją w/w zadań		62.269,75		62.269,75
Karta Dużej Rodziny Wydano 150 kart w formie papierowej i 156 w postaci elektronicznej elektronicznych		1.092,00	-	1.092,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	16 osób	29.917,68	-	29.917,68
Ogółem zadania zlecone:		4.759.336,58	-	4.759.336,58

Świadczenia wychowawcze i rodzinne to główne zadania zlecone realizowane w tym dziale, stanowią odpowiedni 54,21 % i 45,14 % ogólnych wydatków.

Zadania własne w dziale Rodzina(855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wsparcie rodzin- asystenta rodziny	9 rodzin,	35.139,96	35.139,96	-
Zwrot do PCPR części wydatków (50%) za osoby przebywające w niezawodowych rodzinach zastępczych	7 dzieci	23.935,32	23.935,32	-
Funkcjonowanie Gminnego Żłobka	30 dzieci	714.173,10	714.173,10	-
Pozostała działalność: świadczenia rodzinne oraz rodzicielskie wypłacone w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP		11.649,24	-	11.649,24
Ogółem zadania własne:		784.897,62	773.248,38	11.649,24
Razem wydatki na zadania własne i zlecone		5.544.234,20	773.248,38	4.770.985,82

Opracowanie własne

Do zadań własnych realizowanych w dziale Rodzina należały: funkcjonowanie żłobka Gminnego oraz zadania wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej: zatrudnienie asystenta rodziny, dofinansowywanie wydatków za osoby przebywające w rodzinach zastępczych oraz wypłata świadczeń rodzinnych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP w związku z wojną w ich kraju.

Opieka nad dziećmi w wieku od 0 do 3 lat

W Kałuszynie funkcjonuje Gminny Żłobek, który zapewnia opiekę nad 30 dziećmi w wieku do lat 3.

Wydatki na realizację zadań własnych i zleconych Gminie w obszarze polityki społecznej w 2022 r. przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj wsparcia	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Ogółem zadania własne:	7.985.769,28	1.674.496,51	6.311.272,77
Ogółem zadania zlecone:	5,493.267,09	-	5,493.267,09
Razem wydatki na zadania własne i zlecone	13.479.036,37	1.674.496,51	11.804.539,86

Opracowanie własne

Zadania te poza opieką nad dziećmi do lat 3 realizowane były przez gminną jednostkę organizacyjną Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie. Opiekę żłobkową wykonywał Gminny Żłobek w Kałuszynie.

Poza wymienionymi działami do obszarów polityki społecznej zaliczane są także zadania realizowane w działach:

1. Ochrona Zdrowia (Dział 851) – Zadania realizowane w tym dziale dotyczą przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii. Koszt realizacji zadań w 2022 roku to kwota 182.092,83 zł z tego 181.612,09 zł przeciwdziałanie alkoholizmowi, 480,74 zł przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja zadań z tego obszaru została szerzej omówiona przy problematyce Ochrony zdrowia.
2. Edukacyjna opieka wychowawcza (Dział 854) obejmuje utrzymanie świetlic szkolnych oraz udzielanie pomocy materialnej dla uczniów– realizacja zadań w tym dziale została przybliżona przy zagadnieniu Oświaty i wychowania. Ponadto

doposażenie placów zabaw oraz poprawa ich funkcjonalności w miejscowościach gminnych Groszki, Leonów, Sinołęka wykonane z zaangażowaniem środków funduszu sołeckiego zostały uwzględnione w tym dziale. Koszty realizacji zadań sklasyfikowanych w tym dziale w 2022 roku to kwota 124.293,22 zł.

Na realizację zadań w obszarze polityki społecznej w 2022 roku w gminie Kałuszyn została wydatkowana kwota 13.785.422,42 zł, jest to kwota znacznie wyższa w stosunku do roku ubiegłego. Wzrost wydatków spowodowany został nowymi zadaniami realizowanymi przez gminę, w szczególności: w zakresie wsparcia gospodarstw domowych w związku z sytuacją na rynku paliw oraz pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy.

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020”. Podprogram 2021 r.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 (POPŻ) jest współfinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. POPŻ przyczyniać się będzie do ograniczania ubóstwa poprzez *zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego*. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie.

W ramach Programu Ośrodek dystrybuował żywność dla 328 osób. Łącznie wydano żywności o wadze 4 ton 7705 kg, o wartości 27 156,15 złotych.

Ponadto w ramach programu Ośrodek dystrybuował także żywność w ramach akcji specjalnej: Pomoc Ukrainie w kraju dla 87 osób o wadze 1 ton 833 kg i wartości 22 047,21 zł (w tym środki czystości, chemia i środki higieniczne dla dzieci).

Bezrobocie

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy liczba osób bezrobotnych w Gminie Kałuszyn na koniec 2021 roku wyniosła 103 osoby, w tym 48 kobiet i 55 mężczyzn. Pod względem wieku bezrobotnych 22 osoby były do 25 roku życia, 40 bezrobotnych do 30 roku, 51 osób powyżej 50 lat 35. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 66, tj. o 14 osób mniej niż w roku 2020. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównaniem stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie. Szacunkową stopę bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie, powiecie, i w gminie Kałuszyn w latach 2017-2021 przedstawia poniższe zestawienie:

Szacunkowa stopa bezrobocia w latach 2017 -2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobocie rejestrowane w kraju	%	6,6	5,8	5,2	6,2	5,4

Bezrobocie rejestrowane w województwie	%	5,6	4,9	4,4	5,2	4,6
Bezrobocie rejestrowane w powiecie	%	5,4	5,2	4,9	6,5	4,5
Bezrobocie rejestrowane w gminie	%	5,4	5,2	4,9	6,5	4,5

Źródło: dane PUP

Analizując wskaźniki szacunkowej stopy bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie, powiecie i w gminie Kałuszyn na przestrzeni ostatnich pięciu lat zauważa się znaczne zmniejszenie się skali tego zjawiska w latach 2017-2019, wzrost w 2020 roku i spadek w 2021 roku. W 2021 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie i powiecie jest najniższa w badanym okresie oraz niższa od stopy bezrobocia w województwie i kraju.

Gmina prowadzi aktywizację osób bezrobotnych w dostępnych formach, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie. W 2021 roku formą aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku było zorganizowanie robót publicznych dla 1 osoby na stanowisku robotnik gospodarczy oraz prac społecznie użytecznych dla 5 osób bezrobotnych.

3. Ochrona Zdrowia

Zadania gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców realizowane są przez **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie - Przychodnię Opieki Zdrowotnej.**

Przychodnia prowadzi działalność w dwóch lokalizacjach: przy ul. Wojska Polskiego 24 i przy ul. Warszawskiej 50 w Kałuszynie.

Przychodnia prowadzi działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie ginekologii. Na potrzeby zakresów wymienionych świadczeń funkcjonują pracownie diagnostyczne, tj. USG, EKG, punkt pobrań. Zadania realizowane w tym zakresie finansowane są ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia. Poza kontraktem z NFZ funkcjonuje poradnia kardiologiczna.

Strukturę organizacyjną Przychodni tworzą następujące komórki organizacyjne:

- I. Podstawowa Opieka Zdrowotna
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci (chorych);
 - Gabinet profilaktyki zdrowotnej;
 - Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej;
 - Gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej;
 - Punkt szczepień;
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci zdrowych;
 - Gabinet diagnostyczno – zabiegowy z punktem pobrań;
 - Gabinet medycyny szkolnej.
- II. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna
 - Poradnia Ginekologiczno – Położnicza;
 - Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy Poradni Ginekologiczno – Położniczej;
 - Poradnia Kardiologiczna;
 - Poradnia Medycyny Pracy;
- III. Stomatologia
 - Poradnia Stomatologiczna;
- IV. Rehabilitacja
 - Poradnia Rehabilitacyjna;
 - Pracownia Fizjoterapii;
 - Zespół Rehabilitacji Domowej.
- V. Pracownie diagnostyczne
 - Gabinet USG;
 - Pracownia EKG.
- VI. Zespół transportu medycznego – świadczenia zdrowotne udzielane w specjalistycznym środku transportu.
- VII. Pozostałe komórki organizacyjne: rejestracja pacjentów – ewidencja i statystyka, komórka ekonomiczno-finansowa i spraw osobowych, konserwator urządzeń technicznych – kierowca, personel pomocniczy- sprzątaczk.

Od roku szkolnego 2018/2019 opieka pielęgniarki szkolnej zapewniona jest dzieciom w każdy dzień nauki w godzinach od 8.00 – 14.00 /został zwiększony wymiar zatrudnienia pielęgniarki szkolnej w Szkole Podstawowej w Kałuszynie/.

Przychodnia dysponuje ambulansem medycznym Volkswagen Caddy.

Ponadto w obszarze ochrony zdrowia w mieście działają trzy apteki, w Kałuszynie przy ul. Wojska Polskiego 20 stacjonuje Zespół wyjazdowy Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, należącej do SP ZOZ „RM MEDITRANS”

w Siedlcach.

Realizacja „Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku”.

W celu rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią w gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto w Urzędzie Miejskim zatrudniony jest pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2022 roku Komisja działała w oparciu o uchwalany przez Radę Miejską „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” – uchwała Rady Miejskiej Nr XXVIII/264/2022 z dnia 25 lutego 2022 r., zmieniony uchwałą nr XXIX/273/2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r.. Głównymi celami programu były:

- Dalsza aktywizację instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu tych problemów.
- Pomoc w wychodzeniu uzależnień osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz pomoc członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.
- Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu i narkotyków stylu życia.
- Zmniejszenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dla osiągnięcia zakładanych celów realizowane były zadania w zakresie:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
 - Gminna Komisja prowadziła w stosunku do 7 osób postępowanie mające na celu podjęcie przez te osoby leczenia odwykowego alkoholowego, skierowano 4 wnioski do Sądu o spowodowanie przymusowego leczenia odwykowego.
 - Sfinansowano pracę psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Domu Kultury w Kałuszynie, który udziela porad indywidualnych i rodzinnych w sytuacji przemocy w rodzinie i uzależnień od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 - Prowadziła działalność grupa AA, w czwartki odbywały się spotkania AA-dla osób uzależnionych od alkoholu.
 - Współpracowano z Sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości.
 - Współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2022 roku prowadzono 6 procedur „Niebieskiej Karty”, odbyło się 6 posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego i 34 posiedzenia Grupy Roboczej.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

- w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- W ramach zadania dotyczącego edukacji publicznej nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, publikowano w gazetce szkolnej „Tornister” i „...Kałuszyńskie” artykuły na temat problemów, których powodem jest alkohol i inne uzależnienia.
 - Sfinansowano zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie obiektu Zalew Karczunek (nauka pływania, ratownik).
 - Udzielono dotacji na realizację zadań publicznych w 2022 r. w obszarze „Ochrona i promocja zdrowia oraz profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie patologiom społecznym” na organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć sportowych podmiotom wyłonionym w trybie otwartych konkursów ofert: Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Kałuszynie z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 oraz Klub Sportowy VICTORIA Kałuszyn z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. 1 Maja 53.
 - Udzielono dotacji na dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Kałuszyn podmiotom wyłonionym w trybie otwartych konkursów ofert:
 - Stowarzyszeniu Inicjatyw Wszelkich „Drzewo Pokoleń” z siedzibą: 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 na realizację zadania pn. „Aktywnie, rekreacyjnie i sportowo, - integracyjny obóz z programem terapeutycznym nad morzem, Pobierowo 22”.
 - Uczniowskiemu Ludowemu Klubowi Sportowemu w Kałuszynie z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 na realizację zadania pn. „Organizacja pikniku profilaktycznego oraz obozu sportowo-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży ” „ZAWOJA 22”.
 - Zorganizowano półkolonie letnie z programem profilaktycznym w Filialnej Szkole Podstawowej Chrościcach dla 88 dzieci.
 - Dofinansowano zajęcia dla dzieci w ramach akcji „Lato w mieście”, „Zima w mieście” zorganizowane przez instytucje kultury.
 - Dofinansowano kolonie letnie z programem profilaktycznym połączonym z warsztatami muzycznymi „Fleciki” i zajęciami Koła Biblijnego w miejscowości Bęsia na Mazurach.
 - Dofinansowano organizację turniejów, programów profilaktycznych, realizowanych przez placówki oświatowe i inne podmioty / organizacje/, podczas których udostępniano materiały informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania uzależnieniom.
 - Zakupiono medale dla uczestników projektu edukacyjnego „100 km dla naszej planety”, realizowanego w Szkole Podstawowej Kałuszynie w ramach akcji zainicjowanej przez Prezydenta RP .
4. W ramach zadania „Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych”.
- Odbyło się 7 posiedzeń GKRPA w Kałuszynie.
 - W ramach realizacji Gminnego Programu finansowano pracę pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
 - Dofinansowano zorganizowanie pacjentom Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Rudce Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych (pacjentami są często osoby z wywiadem choroby alkoholowej zamieszkujące na terenie naszej gminy).

- Dofinansowano rocznicowe spotkanie grupy AA.
- 5. Podejmowano interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy poprzez pouczanie przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim oraz o obowiązku przestrzegania zakazu spożywania alkoholu w okolicy sklepu.
- 6. Prowadzono działania mające na celu pomoc osobom z problemami, ich rodzinom integrowanie ze środowiskiem. Współpracowano w tym zakresie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim i innymi podmiotami.

Na realizację zadań Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku wydatkowano kwotę 182.092,83 zł, co stanowi 79,75 % planowanych wydatków, tj. kwoty 228.336,60 zł.

4. Kultura

Zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane są przez samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Kałuszynie i Bibliotekę Publiczną w Kałuszynie oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami organizacyjnymi gminy i parafią.

Dom Kultury

prowodzi działalność kulturalno-artystyczną skierowaną do różnych grup wiekowych, zaspokajając istotne potrzeby kulturalno-społeczne mieszkańców. Przy DK działa Zespół Międzypokoleniowy Razem, Kreatywny Uniwersytet Dziecięcy, Uniwersytet III Wieku.

Budynek Domu Kultury

Do zajęć stałych organizowanych w Domu Kultury należą: nauka gry na instrumentach, rytmika dla dzieci zajęcia w ramach Kreatywnego Uniwersytetu Dziecięcego, zajęcia dla słuchaczy UTW, projekcje filmów w Kinie za Rogiem. Odbywają się tutaj warsztaty muzyczne: Zespołu Międzypokoleniowego „Razem”, Kałuszyńskiej Orkiestry Dętej im.

Jana Pawła II, zespołów „Weterani Big bitu”, „Maki Chłopaki”, warsztaty tematyczne Uniwersytetu III Wieku, spotkania integracyjne, okolicznościowe.

Podczas ferii zimowych i wakacji DK organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Ponadto do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Dom Kultury bądź we współpracy należą: okolicznościowe koncerty muzyczne, spektakle teatralne dla dzieci i dorosłych, wystawy, programy artystyczne z okazji świąt patriotycznych, organizacja koncertów letnich w Parku Miejskim, festynu dożynki gminno-parafialne.

Koncert na Dzień Mamy

Wystąpią

Sylwester Domański
oraz artyści z Domu Kultury

Dnia 29.05.2022 g.18.00

DOM KULTURY
W
KAŁUSZYNIE

*Dom Kultury
w Kałuszynie
zaprasza
na letni koncert muzyczny
Piosenki*

Krzysztofa Krawczyka
w wykonaniu
JAROSŁAWA PANFIŁA

17 lipca 2022 godz. 18.00
niedziela
Park Miejski w Kałuszynie

**KONCERTY W PARKU MIEJSKIM
W KAŁUSZYNIE
SIERPIEŃ**

06.08.2022 - GODZ. 21.00 - FILM NIEMY - CHARLI CHAPLIN
Z MUZYKĄ NA ŻYWO

15.08.2022 - GODZ. 18.00 - ORKIESTR DĘTA IM. JANA PAWŁA II
ORAZ WYSTĘP - ANDREA LATTARI

21.08.2022 - GODZ. 18.00 - WYSTĘP ZESPOŁU FIFTY FIFTY

27.08.2022 - GODZ. 18.00 - POŻEGNANIE LATA WYSTĄPIĄ
BOBI - ENJOY

Do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w okresie sprawozdawczym przez Dom Kultury bądź we współpracy należą w szczególności:

- wydarzenia okolicznościowe organizowane w DK, w szczególności: koncerty w Sali D K z okazji Świąt Bożego Narodzenia - „Hej kolęda, kolęda” w wykonaniu lokalnych zespołów artystycznych, „Najpiękniejsze kolędy i pastorałki” w wykonaniu Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II i Rafała Bartmińskiego tenora Teatru Wielkiej Opery Narodowej,

- bal kostiumowy dla dzieci,

- koncert z okazji Dnia Kobiet, występ Kabaretu „Z Konopii”, koncert „Moje Miasto a w Nim”,
- koncert „Dla Mamy”, Dzień Rodziny, Koncert pieśni patriotycznych „Z młodej piersi się wyrwało”, spotkanie z artystami od kuchni – Katarzyna Żak i the Time Quartet, spektakl teatralny „Czerwone Sukienki” w wykonaniu Teatru Parabuch.
- Dzień Dziecka z Klaunami w Parku miejskim,
- Ferie zimowe i zajęcia wakacyjne dla dzieci,
- Przygotowanie spotkań okolicznościowych m.in.: z okazji Dnia Sołtysa, „Złote Gody” par małżeńskich świętujących 50-lecie pożycia małżeńskiego, Gminna Olimpiady wiedzy o wiejskim gospodarstwie domowym i przedsiębiorczości,
- Letnie koncerty w parku miejskim: Koncert Zespołu „RAZEM”, Koncert Orkiestry Dętej oraz Andrea Lattari, koncert „Muzyczne pożegnanie lata”.
- Letnie Kino plenerowe w Parku miejskim

- Dożynki Gminno-Parafialne – wydarzenie plenerowe,

Wystąpienie Burmistrza Kaluszyńca pana Arkadiusza Czyżewskiego podczas dożynek

Dzielenie chleba przez gospodarza – Burmistrza Kałuszyna

Koncert Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II podczas Dożynek

- Uroczystości patriotyczne:

Narodowy Dzień pamięci Żołnierzy Wyklętych

Rocznica walk wrześniowych 1939 r. o Kałuszyn obchodzona 12 września
każdego roku

Uroczystości 12 września na Placu Kilińskiego z udziałem Orkiestry WP oraz delegacji jednostek Wojska
Polskiego

Uroczystość patriotyczna 12 września 2022 r., na cmentarzu przy Alei poległych, głos zabiera
Burmistrz Kałuszyna Pan Arkadiusz Czyżewski

Warta honorowa przy pomniku poświęconym bohaterskim żołnierzom 6. Pułku, 1. Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego poległym w zwycięskim boju o Kafuszyn 12 września 1939 roku

Pomnik Złotego Ułana

**Z MŁODEJ PIERSI
SIĘ WYRWAŁO**

W Domu Kultury

Koncert Pieśni Patriotycznych

Wystąpią:

Wniebogłosy, Ukulelki
Just like Women
Międzypokoleniowy Zespół Razem

Dnia 6.11.2022
godz. 15.00

WSTĘP WOLNY

- Święto Niepodległości

**GMINNE OBCHODY
104 ROCZNICY
ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ
NIEPODLEGŁOŚCI**

**Organizatorzy: Burmistrz Kałuszyna
oraz Proboszcz Parafii pod Wezwaniem
Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
w Kałuszynie**

Program uroczystości 11 listopada 2022 r.:

- 10.45 - Zbiórka Poczty Sztandarowych
- 11.00 - Uroczysta Msza Święta w intencji Ojczyzny,
- 12.00 - Przemarsz uczestników uroczystości w asyście miejscowej Orkiestry Detej im Jana Pawła II na Plac Kilińskiego, pod Pomnik Bojownikom o Niepodległość
- Odegranie hymnu Państwowego,
- Złożenie kwiatów pod Pomnikiem Niepodległości,
- Przemarsz pod Pomnik Złotego Ulana - wciągnięcie flagi na maszt wybudowany w ramach projektu „Pod Biało-czerwoną”
- Przemarsz do Domu Kultury;
- Wystąpienie Burmistrza Kałuszyna
- Program artystyczny pn. „Budujemy Tobie Dom Ojczyzno” w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Kałuszynie.

Wciągnięcie flagi państwowej na maszt wykonany w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”

- Wigilia pod chmurką w Parku miejskim

- Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek.

Przy organizacji wydarzeń kulturalnych Dom Kultury współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy, parafią, jednostkami gminnymi w szczególności z placówkami oświatowymi.

Biblioteka Publiczna

jest instytucją powołaną do zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych mieszkańców miasta i gminy Kałuszyna oraz upowszechniania wiedzy, gromadzenia i opracowywania materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, udostępniania zbiorów bibliotecznych, prowadzenia działalności informacyjno-bibliograficznej, popularyzacji książek i czytelnictwa. Placówka niezmiennie służy mieszkańcom miasta i gminy Kałuszyna realizując wiele ciekawych inicjatyw, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną. Podczas realizacji zadań Biblioteka współpracuje z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, świetlicami wiejskimi oraz z samorządem.

Siedziba Biblioteki Publicznej

Realizując główne zadania wskazane w Ustawie o Bibliotekach Biblioteka Publiczna w Kałuszynie gromadzi zbiory zgodnie z wewnętrzną polityką zakupów. Ogólny stan księgozbioru na koniec roku 2022 roku wynosił 24.931 woluminów. Biblioteka gromadzi również multimedia, których posiada 468 jednostki inwentarzowe (są to: audiobooki, filmy i programy komputerowe). Wartość zbiorów wynosi: 456.560,34 zł. Wszystkie zbiory, które wpływają do Biblioteki podlegają pełnemu opracowaniu, są skatalogowane w 100% w bazie komputerowej. Na bieżąco aktualizowany jest katalog online. W 2022 r. w centralnej bazie danych zarejestrowanych zostało 1.262 użytkowników, w tym: 1.227 czytelników, wypożyczono na zewnątrz 16.823 woluminy 276 czasopism nieoprawnych oraz 71 zbiorów specjalnych. Na miejscu w czytelni udostępniono prezencyjnie: 480 woluminów. Z Czytelni Internetowej skorzystało 186 osób. W 2021 roku Biblioteka przystąpiła do Empik GO – Mazowieckiego konsorcjum przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Na 2022 rok wykupiono całoroczny abonament dla 5 kodów dostępu do platformy ebooków i audiobooków, łącznie wydatkowano 780 zł. Czytelnicy korzystając z kodów wypożyczyli one-line 79 ebooków i 95 audiobooków. Biblioteka oferuje swoim czytelnikom dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA udostępniającej zasoby cyfrowe biblioteki Narodowej. Placówka zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu i Wi-Fi.

Biblioteka prowadzi stronę internetową i fanpage na portalu społecznościowym Facebook oraz kanał na Youtube. Za pośrednictwem strony internetowej czytelnicy mają dostęp do katalogu biblioteki oraz katalogów Bibliotek powiatu mińskiego, Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy oraz do bazy Cyfrowa Biblioteka POLONA.

Biblioteka redaguje, składa oraz kolportuje „...Kałuszyńskie” – informator samorządu Gminy Kałuszyn.

W 2022 roku katuszyńska księżnica zorganizowała szereg przedsięwzięć promujących literaturę, kulturę i tradycje, które w atmosferze zabawy integrowały lokalną społeczność. Niektóre z nich miały charakter ciągły inne zaś jednorazowy. Biblioteka realizując nowatorskie i niekonwencjonalne działania zaprosiła mieszkańców do uczestnictwa w wielu ogólnopolskich akcjach.

- Pierwszym z nich był II Katuszyński Orszak Trzech Króli. Było wspaniale, barwnie i klimatycznie. „Aktorzy” orszakowych scen, mieszkańcy, parafianie i goście wyruszyli w radosnym orszaku ulicami miasta do stajenki w Parku Miejskim. Wspólnie z mieszkańcami stworzyliśmy klimat tego wspaniałego święta, które poprzez Orszaki Trzech Króli, jako uliczne i największe na świecie Jasełka budują naszą tożsamość, naszą wiarę i Polską Kulturę.

II Katuszyński Orszak Trzech Króli

- Szczególnym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszyły się XIX Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. W myśl hasła „Głodni odkrywania świata – Biblioteka świat w jednym miejscu” placówka przygotowała dla mieszkańców bogatą i zróżnicowaną ofertę.

8 - 15 MAJA 2022 R.

XIX OGÓLNOPOLSKI
TYDZIEŃ BIBLIOTEK

**"GŁODNI ODKRYWANIA ŚWIATA -
BIBLIOTEKA ŚWIAT W JEDNYM MIEJSCU"**

08 maja godz. 18.00 Inauguracja Tygodnia
Wieczór autorski STANISŁAWY CELIŃSKIEJ

09 maja godz. 9.00 "Głośne
czytanie na drugie śniadanie"
samorządowcy czytają dzieciom

10 maja godz. 9.00 Pan Poeta Show

11 maja godz. 9.00 Spotkanie z
młodym podróżnikiem JAŚKIEM MELĄ

12 maja godz. 18.00 Kałuszyńskie
spotkania z historią

15 maja godz. 18.00 "PIOSENKA
DOBRA NA WSZYSTKO" koncert
OLGI BOŃCZYK z zespołem

Spotkania najmłodszych z gościem specjalnym

Partner:
Mazowsze.
serce Polski

- Kolejną imprezą organizowaną przez Bibliotekę był 10. Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”. To sportowo-kulturalne przedsięwzięcie cieszy się ogromną popularnością wśród mieszkańców miasta, gminy i powiatu. Zorganizowana grupa cyklistów przejechała blisko 20 km przez miejscowości gminy Kałuszyn.
- Innym równie ważnym przedsięwzięciem z kalendarza imprez biblioteki jest organizowane corocznie Narodowe Czytanie. Miało ono wyjątkowy charakter i oprawę. Biblioteka zorganizowała je w zupełnie innej od dotychczasowych konwencji. Utwory ze zbioru „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza czytano w Parku Miejskim. Wydarzeniu towarzyszył piknik czytelniczy z zacytaną strefą relaksu oraz mobilną strefą zabaw z animacjami dla dzieci.

NARODOWE CZYTANIE

**Narodowe Czytanie -
katuszyńskie święto
rodzimej literatury - 2022**

- 1 Wspólne czytanie "Ballad i romansów" Adama Mickiewicza
- 2 Rozstrzygnięcie konkursu "Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2022"
- 3 Podsumowanie projektu "Mała książka - Wielki Człowiek" edycja 2021/2022
- 4 Zaczytana strefa relaksu, darmowe animacje dla dzieci, wata cukrowa, popcorn, dmuchańce

03.09.2022r. godz. 15.00 PARK MIEJSKI

Partner
Mazowsze.
serce Polski

- W ramach ogólnopolskich obchodów 8. edycji Nocy Bibliotek pod hasłem „To się musi powieść” w atmosferze tajemniczości zorganizowano blok zajęć dla dzieci.

Biblioteka Publiczna w Katuszynie
zaprasza na
Opowieści różne znacie więc...

się musi powieść

1.10.22 **NOC bibliotek**
GODZ. 17-20

**NOCNE HECE W BIBLIOTECE
WIECZÓR PEŁEN
NIESPODZIANEK DLA DZIECI**
Ilość miejsc ograniczona

- Biblioteka wspólnie z samorządem zorganizowała jubileuszową 10. imprezę plenerową Noc Świętojańska nad Zalewem Karczunek. W trakcie festynu wystąpili lokalni artyści – dziecięce zespoły działające w Kałuszynie oraz koncert wieczorny w wykonaniu popularnych zespołów artystycznych.

Kolejną formą pracy realizowaną przez instytucję są cykliczne, odbywające się raz w miesiącu warsztaty tematyczne dla dorosłych oraz dzieci.

- „Kałuszyńskie spotkania z historią”, na których spotykają się dorośli miłośnicy lokalnej historii i genealogii.

- warsztaty Twórcze Lejdis - nieformalna grupa kobiet kreatywnie spędza czas kunsztownie rozwijając swoje talenty rękodzielnicze.
- W ramach projektu „Świat zaklęty w Bibliotece” realizowanego od września 2022 roku, w którym uczestniczą dzieci z Przedszkola Publicznego w Kałuszynie.
- Projekt „Literackie podróże te małe i te duże” realizowany ze Szkołą Podstawową w Kałuszynie.
- Biblioteka organizowała zajęcia dla dzieci w ramach akcji „Zima w mieście” pod hasłem „FERIE W DOLINIE MUMINKÓW” i „Lato w mieście” pod hasłem „W 10 DNI DOKOŁA ŚWIATA”.

Promocja czytelnictwa:

- W 2022 roku Biblioteka rozpoczęła kreatywną metodę pracy z dziećmi z wykorzystaniem japońskiego teatryku Kamishibai. Podczas realizacji projektów „Świat zaklęty w Bibliotece” oraz „Literackie podróże te małe i te duże” wykorzystując formę pracy z obrazem i tekstem wprowadzamy najmłodszych w świat literatury i teatru, promując ponadto czytelnictwo.
- Raz w miesiącu dla wszystkich grup klas 0 Szkoły Podstawowej przeprowadzono zajęcia edukacyjno-kulturalne.
- Systematycznie prowadzone są Lekcje biblioteczne. Na początku roku szkolnego wzięły w nich udział dzieci z Gminnego Żłobka oraz dzieci z klas 0 w trakcie których poznały bibliotekę, zasady jej działania i niejednokrotnie wypożyczyły swoją pierwszą książkę.
- Od roku 2019 Biblioteka uczestniczy w sztanदारowej kampanii społecznej Instytutu Książki „Mała książka – Wielki człowiek”. W ramach akcji wydawane są dzieciom bezpłatne wyprawki czytelnicze.

➤ Organizacja spotkań autorskich.

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci zorganizowano spotkanie autorskie z Zofią Stanecką autorką książek dla dzieci.

We wrześniu odbył się Wieczór Poetycki poświęcony twórczości lokalnego poety Pana Seweryna Olszewskiego.

W listopadzie zorganizowane zostały Warsztaty dziennikarskie dla uczniów-redaktorów szkolnej gazetki „Tornister”. Poprowadziła je dziennikarka Katarzyna Pawlak – była mieszkanka Kałuszyna.

Różnorodna działalność kulturalna Biblioteki to również Konkursy. Przeprowadzono eliminacje miejsko-gminne do 45. Konkursu Recytatorskiego „Warszawska Syrenka” oraz celebrując obchody roku M. Konopnickiej zorganizowano „Konkurs recytatorski wierszy Marii Konopnickiej” dla dzieci z Przedszkola Publicznego. Kolejnymi cieszącymi się dużą popularnością konkursami były „Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2022” oraz Najaktywniejszy czytelnik w projekcie „Mała książka – Wielki człowiek”.

Biblioteka corocznie bierze udział w programach i grantach oraz korzysta ze wsparcia od sponsorów. W 2022r. budżet Biblioteki został zasilony przez: dotację na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych*, pięć dotacji ze środków finansowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na realizację przedsięwzięć kulturalnych, jak również wsparcie rzeczowe w formie wyprawek czytelniczych z Instytutu Książki w ramach realizacji projektu bookstartowego.

W 2022 roku z myślą o uchodźcach Ukrainy, którzy przybyli do Polski Biblioteka wzięła udział w projektach: „Ukraińskie książki dla mazowieckich Bibliotek”, „Ukraińcy w bibliotece”, „Podaruj książkę ukraińskim dzieciom – 1 i 2 edycja”, „Książka chroni”, pozyskując książki w języku ukraińskim.

Na portalu społecznościowym FB Biblioteki oraz na stronie internetowej udostępniano informacje o pomocy dla uchodźców.

Współpracując ze Stowarzyszeniem Odra – Niemen przy realizacji projektu „RODACY – BOHATEROM” placówka udostępniła pomieszczenia w budynku jako miejsce zbiórki darów dla rodaków na Kresach i bohaterów wojennych. Zebrane dary zostały przekazane Stowarzyszeniu Wschodni Patriotci i wywiezione razem ze wszystkimi darami z powiatu mińskiego do walczącej Ukrainy.

Należy podkreślić, że również gminne placówki oświatowe współdziałają przy organizacji szeregu imprez i przedsięwzięć kulturalnych. Występy artystyczne indywidualne uczniów oraz Zespołów Kasaniecka, Fleciki uświetniają uroczystości patriotyczne, okazjonalne, związane z podtrzymywaniem tradycji i zwyczajów.

Na realizację zadań w obszarze kultura i dziedzictwo narodowe w 2022 roku gmina poniosła wydatki w kwocie 1.322.052,93 zł, z tego na realizację zadań bieżących 11.245.713,15 zł, zadań inwestycyjnych 76.339,78 zł. W formie dotacji zostały przekazane środki dla instytucji kultury na realizację zadań statutowych: dla Domu Kultury w wysokości 590.000,00 zł i Biblioteki w wysokości 550.000,00 zł.

Realizowane zadania inwestycyjne: dotyczyły: wykonania klimatyzacji w budynkach Biblioteki i świetlicy wiejskiej w Wąsach, rozpoczęcia prac projektowych budowy świetlicy w mroczkach, instalacji grzewczej/ gazowej/ w budynku świetlicy w Nowych Groszkach.

W ramach bieżącej działalności przy wsparciu funduszu sołectkiego realizowane było wyposażenie świetlic wiejskich oraz zakup materiałów i usług w Falbogach, Gołębiówce, Milewie, Nowych Groszkach, Sinołęce.

5.Sport i rekreacja

Sport i rekreacja to najbardziej powszechne formy aktywności fizycznej mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jak również osoby dorosłe. Każdego roku analizowane są potrzeby mieszkańców dotyczące tworzenia miejsc do do większej aktywności, poprzez uprawianie sportu i rekreacji.

Samorząd Gminy poza bieżącym utrzymaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

w 2022 roku podejmował działania celem ulepszenia istniejącej infrastruktury i tworzenia nowej przestrzeni do aktywności ruchowej, korzystając przy tym z zewnętrznych możliwości finansowania, m.in. wojewódzkiego programu dofinansowania rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Gminną bazę sportową stanowią:

- boisko sportowe przy ul.1 Maja w Kałuszynie

boisko sportowe przy ul.1 Maja

- kompleks boisk o sztucznej nawierzchni na terenie przyszkolnym przy ul. Pocztowej w Kałuszynie:
 - boisko do piłki nożnej ORLIK,
 - boisko do siatkówki i koszykówki,
 - kort tenisowy,
 - boisko wielofunkcyjne z możliwością gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową oraz tenisa ziemnego z bieżnią lekkoatletyczną,

Kompleks boisk przy Szkole Podstawowej

- dwie hale sportowe w budynku szkoły w Kałuszynie ,
Do aktywności fizycznej i rekreacji służą następujące obiekty gminne:
- na obiekcie zalew Karczunek:
 - kąpielisko,
 - plaża,

- boisko do siatkówki plażowej,
- miejsca do grillowania,
- pomost dla dzieci,
- plac zabaw dla dzieci,
- ścieżka rowerowa,
- siłownia zewnętrzna,

siłownia oraz ścieżka rowerowa

- plac zabaw w Parku miejskim,
- plac zabaw przy Gminnym Żłobku w Kałuszynie

Na terenie wiejskim gminy do dyspozycji mieszkańców pozostają:

- place zabaw dla dzieci w sołectwach Gołębiówka, Nowe Groszki, Patok, Leonów, Przytoka, Sinołęka, Wąsy, Chrościce / -na terenie przyszkolnym/, siłownie zewnętrzne i place zabaw w miejscowościach Ryczołek, Mroczi, Milew, Olszewice i Wity.
- boiska do piłki nożnej przy szkole w Chrościcach, w miejscowości Wąsy oraz na terenie OSP Zimnowoda,
- stoły do tenisa stołowego, stoły bilardowe w remizo-świetlicach.

W 2022 roku, jak i w latach poprzednich Gmina prowadziła działania z zakresu kultury fizycznej i sportu we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizatorzy zadań zostali wyłonieni w trybie otwartych konkursów ofert.

Do przedsięwzięć z zakresu kultury fizycznej i sportu realizowanych we współpracy z organizacjami w roku sprawozdawczym należały w szczególności:

1.Uczniowski Ludowy Klub Sportowy działający przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie prowadził zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach w piłce nożnej dzieci roczników 2013-2016, pikniki sportowe, obóz sportowo-terapeutyczny wyjazdowy w górach oraz zajęcia z siatkówki dla dorosłych.

2.Klub Sportowy Victoria w Kałuszynie prowadził działania dla młodzieży jak i dorosłych. Do przedsięwzięć organizowanych w roku sprawozdawczym należały w szczególności: zajęcia i rozgrywki z piłki nożnej dzieci i młodzieży roczników 2012-2004 oraz dorosłych, zajęcia z kick-boxingu dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, zajęcia

z badmintonu, rozgrywki tenisa ziemnego, organizację turnieju piłkarskiego firm i stowarzyszeń oraz pikniku rodzinnego.

Realizowane przedsięwzięcia promują zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.

W 2022 r. wydatki bieżące na kulturę fizyczną zostały poniesione w wysokości 143.751,89 tj. 98,46 % planowanych w kwocie 146.000,00 zł, w tym dotacje na realizację zadań w trybie otwartych konkursów ofert zostały zaplanowane w wysokości 130.000,00 zł, zrealizowane w wysokości 129,773,90 zł.

W 2022 roku na gminnych obiektach sportowych odbyły się Powiatowe Igrzyska Samorządowe. Jest to wydarzenie organizowane od wielu lat, z udziałem pracowników samorządowych i służb mundurowych z całego powiatu. Współzawodnictwo w różnych dyscyplinach sportu odbyło się 9 lipca 2022 r.

HARMONOGRAM		
1	9:00	PRZYJAZD I REJESTRACJA DRUŻYN
2	9:30	UROCZYSTE OTWARCIE IGRZYSK
3	10:00	KONKURENCJE BIEGOWE
4	11:00-14:00	DART, STRZAŁ Z ŁUKU, PCHNIĘCIE KULĄ
5	11:00	SIATKOWA PIŁKA PLAŻOWA
6	12:00	BADMINTON
7	13:00	TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ
8	14:00	ŚLALOM KAJAKOWY I ROWER WODNY
9	15:00	CEREMONIA ZAKOŃCZENIA
10	16:00	ZAKOŃCZENIE IGRZYSK

IGRZYSKA SAMORZĄDOWE KLASYFIKACJA GENERALNA IGRZYSK SAMORZĄDOWYCH (Samorzady)			
1		CEGLÓW	156 pkt
2		SIENNICA	138
3		KAŁUSZYN	136
4		STAROSTWO	104
5		SULEJÓWEK	46
6		HALINÓW	16
7		DĘBE WIELKIE	14
8		GMINA MIŃSK MAZOWIECKI	10
9		JAKUBÓW	8
10		MROZY	8

IGRZYSKA SAMORZĄDOWE KLASYFIKACJA GENERALNA IGRZYSK SAMORZĄDOWYCH (Służby mundurowe)			
1		ODDZIAŁ SPECJALNY ŻANDARMERIA	182 pkt
2		23 BAZA	136
3		KOMENDA POWIATOWA POLICJI	106
4		PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	86

Przedstawiciele zwycięskich drużyn

6. Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo osób i mienia na terenie Gminy Kałuszyn zapewnia Posterunek Policji w Kałuszynie z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 20. Jednostka podlega Komisariatowi Policji w Mrozach, jej praca skoordynowana jest z działaniem Komisariatu Policji w Mrozach.

Siedziba Posterunku Policji

Na podstawie danych przekazanych przez Posterunek Policji w Kałuszynie w 2022 roku w gminie Kałuszyn odnotowano 62 przestępstwa, z tego stwierdzono 30 przestępstw o charakterze kryminalnym, tj. znacznie więcej niż w roku poprzednim.

Ilość zaistniałych zdarzeń w roku sprawozdawczym oraz w latach 2019 -2021 obrazuje poniższe zestawienie sporządzone na podstawie informacji przekazanej przez Posterunek Policji w Kałuszynie:

Lp	Rodzaj zdarzenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
1	Przestępstwa o charakterze kryminalnym	14	12	6	30
	kradzieże	8	8	4	16
	kradzieże z włamaniem do mieszkania	1	2	-	4
	kradzieże z włamaniem do innych obiektów / pl. Handlowe	2	1	-	3
	kradzieże z włamaniem do pojazdu	1	1	-	-
	uszkodzenia mienia	1	0	1	4
2	<i>Pozostałe zdarzenia</i>	30	22	23	34

nietrzeźwi kierujący pojazdem	12	5	8	13
wypadki drogowe	6	14	12	15
przestępstwa narkotykowe	7	1	2	5
Samobójstwa	1	0	0	0
uszkodzenia ciała	4	2	1	1

Zdarzenia drogowe w latach 2019 - 2022

Rodzaj zdarzenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Wypadki	6	14	12	15
Kolizje	90	75	101	98

Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji

Na przestrzeni lat 2019 -2022 najwięcej zdarzeń drogowych stwierdzono w latach 2021 i 2022. W minionym roku odnotowano więcej wypadków drogowych niż w 2021 roku i nieco mniej kolizji. W porównaniu do roku 2019 ogólna liczba zdarzeń drogowych w 2022 roku wzrosła o ok. 18 %.

W ostatnich latach funkcjonariusze Posterunku Policji w Kałuszynie i Komisariatu Policji w Mrozach przeprowadzili znacznie więcej interwencji niż w 2019 roku.

Ilość interwencji obrazuje poniższe zestawienie.

Prowadzone interwencje w latach 2019 -2022

Rodzaj działania	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Interwencje ogółem	412	553	537	777
interwencji w miejscach publicznych oraz w miejscach zamieszkania	245	346	370	357

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Kałuszyn oprócz wzmocnienia służb przez Zespół Patrolowo- Interwencyjny z Komisariatu Policji w Mrozach w rejonach najbardziej zagrożonych przestępstwami i wybrykami chuligańskimi były kierowane służby pionów kryminalnych Komisariatu Policji w Mrozach i Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP Mińsk Mazowiecki. Prowadzone były spotkania środowiskowe z mieszkańcami oraz młodzieżą szkolną, na których omawiano sposoby postępowania w przypadkach ujawniania przestępstw i zapobiegania zjawiskom kryminogennym. Omawiano sposoby zabezpieczenia mienia środkami technicznymi, przekazywano informacje o sposobach kontaktowania się z Posterunkiem Policji w Kałuszynie, Komisariatem Policji w Mrozach i dzielnicowym danego terenu.

Porozmawiajmy o bezpieczeństwie

Możesz mieć na nie wpływ!

weź udział w debacie społecznej

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa
 Program „Dzielnicy bliżej nas”
 Aplikacja „Moja Komenda”

DATA 20 czerwca 2022 roku godz. 14.00

**MIEJSCE Dom Kultury w Kałuszynie
 ul. Warszawska 45**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Na pytania w sprawie debaty odpowie Twój dzielnicowy

W 2022 roku Gmina Kałuszyn ramach akcji "SPONSORING 2022" przekazała 15.000 zł na wsparcie Policji celem zakupu radiowozu.

Bezpieczeństwo pożarowe oraz likwidację innych miejscowych zagrożeń spowodowanych awariami urządzeń technicznych, kolizjami i wypadkami na drogach, gwałtownymi załamaniami pogody zabezpieczają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta i gminy Kałuszyn:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kałuszynie – włączona do KSRG
- Ochotnicza Straż Pożarna w Falbogach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gołębiówce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sinołęce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wąsach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Groszkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zimnowodzie.

siedziba OSP Falbogi

OSP Gołębiówka

OSP Kałuszyn

OSP Olszewice

OSP Sinotęka

OSP Nowe Groszki

OSP Wąsy

OSP Zimnowoda

W 2022 roku na terenie miasta i gminy Kałuszyn odnotowano 191 zdarzeń, tj. wzrost o 45 % w porównaniu do roku 2021.

W g statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mińsku Mazowieckim odnotowane zdarzenia dotyczyły:

- pożarów - 28, tj o 27,3 % więcej niż w 2021 roku,
- miejscowych zagrożeń (MZ) – 156, tj. o 51,5 % więcej niż w 2021 roku, ;
- Wezwań to alarmów fałszywych – 7, na poziomie 2021 roku.

Ilość zdarzeń na terenie gminy Kałuszyn w latach 2018 - 2021, do których dysponowane były jednostki OSP obrazuje poniższe zestawienie

Rodzaj zdarzenia	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r	2022 r.
Pożary	28	27	32	22	28
Miejscowe zagrożenia	67	62	76	103	156
Alarmy fałszywe	5	4	9	7	7
Ilość zdarzeń ogółem	100	93	117	132	191

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Pożary wg grup obiektów w latach 2018 – 2022

Wyszczególnienie:	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Obiekty użyteczności publicznej	1	1	1	0	0
Obiekty mieszkalne	3	7	8	7	7
Obiekty produkcyjne	0	1	0	0	0
Obiekty magazynowe	2	1	1	0	1
Środki transportu	3	7	2	6	3
Lasy (państwowe i prywatne)	2	2	1	0	2
Uprawy, rolnictwo	14	7	17	4	12
Inne obiekty	3	1	2	5	3
O g ó ł e m	28	27	32	22	28

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Wśród przyczyn pożarów najczęstszymi zarówno w powiecie jak i w gminie Kałuszyn są podpalenia umyślne ,nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych, wadliwość

instalacji elektrycznych lub grzewczych, wady konstrukcji budowlanych, wady środków transportu,, pozostałe i nieustalone – 4.

Miejscowe zagrożenia wg grup obiektów w latach 2018 – 2022

Wyszczególnienie:	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Obiekty użyteczności publicznej	0	3	4	32	4
Obiekty mieszkalne	17	14	8	7	18
Obiekty produkcyjne	2	2	0	2	2
Obiekty magazynowe	0	0	0	2	5
Środki transportu	13	21	22	28	28
Lasy (państwowe i prywatne)	0	0	0	0	2
Uprawy, rolnictwo	1	1	2	0	2
Inne obiekty	34	21	40	32	95
O g ó ł e m	67	62	76	103	156

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Najczęstszymi przyczynami powstania miejscowych zagrożeń są: huragan i silne wiatry, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu, nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów stwarzających zagrożenie, gwałtowne opady atmosferyczne, uszkodzenie sieci instalacji przesyłowych.

Do wszystkich zdarzeń były dysponowane jednostki OSP.

Wyjazdy jednostek OSP z terenu gminy w 2022 r.

Lp	Jednostka	Požary	MZ	Alarmy fał.	Ogółem
1	OSP Kałuszyn	25	101	6	132
2	OSP Sinołęka	9	34	0	43
3	OSP Olszewice	7	18	4	29
4	OSP Gołębiówka	6	5	0	11
5	OSP Falbogi	3	8	0	11
6	OSP Wąsy	2	7	0	9
7	OSP Zimnowoda	1	3	0	4

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Najwięcej wyjazdów do akcji /pożary i MZ/ w 2022 roku ma na swoim koncie OSP Kałuszyn – 132, w tym do pożarów 25 wyjazdów, do MZ -101 wyjazdów i 6 wyjazdów na alarmy fałszywe.

OSP Kałuszyn zajęła 5 miejsce w powiecie mińskim pod względem udziału w akcjach po jednostkach OSP Sulejówek, Dębe Wielkie, Długa Kościelna i Cisie i miała najlepszy w powiecie średni czas przybycia do zdarzeń – 10 min.13s. Rozpiętość średniego czasu przybycia jednostek OSP wynosiła od 10 min.13 s. do 19 min. 55s.

W 2022 roku strażacy OSP z terenu gminy Kałuszyn uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową PSP w Mińsku Mazowieckim:

- Szkolenie Podstawowe OSP ukończyło: 4 druhow z OSP Kałuszyn, 11 druhow z OSP Sinołęka, 4 druhow OSP Gołębiówka, 2 druhow OSP Falbogi, 1 druh z OSP Wąsy,
- Szkolenie Dowódców OSP ukończyło: 3 druhow z OSP Kałuszyn,
- Szkolenie kierowców - konserwatorów ukończył 1 druh z OSP Kałuszyn,
- Recertyfikacja uprawnień z zakresu KPP: 3 druhow OSP Kałuszyn, 5 druhow z OSP Sinołęka, 4 druhow OSP Gołębiówka, 3 druhow OSP Falbogi, 2 druhow OSP Wąsy.

W 2022 roku na ochotnicze straże pożarne zostały poniesione wydatki w kwocie 610.963,58 zł i dotyczyły w szczególności: realizacji zadań związanych z utrzymaniem sprzętu bojowego w gotowości bojowej, jego eksploatacją, utrzymaniem budynków, doposażeniem w niezbędny sprzęt, wypłatą ekwiwalentu dla strażaków ratowników za udział w akcjach, ubezpieczenie, badania, szkolenie, zabezpieczenie odzieży ochronnej, zatrudnienia kierowcy w OSP Kałuszyn. W bieżącym roku został zakupiony samochodu pożarniczego dla OSP Nowe Groszki za kwotę 30.000,00 zł.

W ramach dotacji pozyskanej przez Gminę z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 59.982,58 zł zakupiono specjalistyczny sprzęt dla OSP oraz wyremontowano garaż w OSP Nowe Groszki. Ponadto wykonana została instalacja fotowoltaiczna na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Falbogach, wartość zadania - 33.088,00 zł, dofinansowano wykonanie instalacji fotowoltaicznej przez Ochotniczą Straż Pożarną w Sinołęce w kwocie 9.823,00 zł.

Przekazanie odzieży ochronnej i sprzętu specjalistycznego jednostkom OSP z terenu gminy Kałuszyn przez wicemarszałek samorządu Województwa Mazowieckiego Panią Janinę Ewę Orzełowską w siedzibie OSP Kałuszyn.

W dniu 20.08.2022 r. na stadionie w Kałuszynie, odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kałuszyn. Zawody przeprowadzono w dwóch konkurencjach – sztafeta pożarnicza 7x50 m z przeszkodami i ćwiczenie bojowe. W zawodach wzięło udział 7 drużyn w grupie „A” - męskie drużyny pożarnicze (OSP Wąsy, OSP Sinołęka, OSP Falbogi, OSP Kałuszyn, OSP Olszewice, OSP Zimnowoda i OSP Gołębiówka) i 1 drużyna w grupie „C” – kobiece drużyny pożarnicze – OSP Wąsy.

Dodatkowo poza regulaminem w zawodach wystartowały Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z OSP Sinołęka i OSP Falbogi.

Klasyfikacja końcowa zawodów:

Grupa 'A'				
MIEJSCE	Nazwa OSP	sztafeta	bojówka	Suma
1	OSP Wąsy	67,53	64,24	131,77
2	OSP Sinołęka	68,5	67,61	136,11
3	OSP Gołębiówka	71,23	68,01	139,24
Grupa "C" - kobiece drużyny pożarnicze				
1	OSP Wąsy	85,25	100,79	186,04
MDP				
1	MDP Sinołęka	80,33	45,4	125,73
2	MDP Falbogi	81,92	72,55	154,47

Gminne zawody sportowo-pożarnicze 20.08.2022 r.

W dniu 10.09.2022 r. na stadionie MOSiR w Mińsku Mazowieckim odbyły się zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP szczebla powiatowego. Gminę Kałuszyn w tych zawodach reprezentowały męska i kobieca drużyna z OSP Wąsy.

Drużyna kobieca OSP Wąsy odbiera dyplom od Komendanta Powiatowego PSP

V. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn

Budżet na 2022 rok przyjęty został uchwałą nr XXVII/247/2021 Rady Miejskiej W Kałuszynie z dnia 29 grudnia 2021 r. W ciągu roku dokonywane były zmiany w budżecie uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Kałuszyna. Budżet Gminy Kałuszyn za 2022 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 40.65.699,79 zł co stanowi 96,34 % planu, planowane dochody w wysokości 42.188.022,26 zł.

Plan wydatków wynosił 48.971.165,65 zł, wydatki poniesione zostały w kwocie 45.124.036,43 zł, co stanowi 92,14 % planowanych.

Dochody

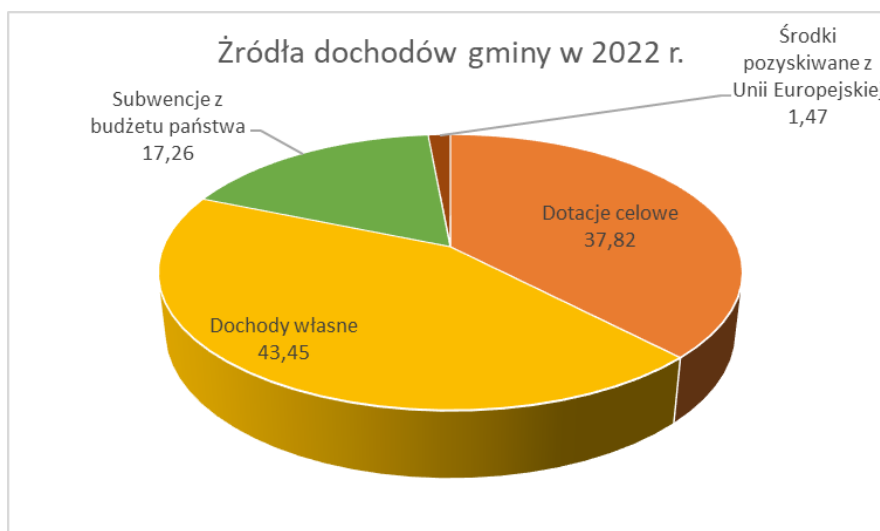
Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	39.108.325,39	37.858.191,93	96,80	93,14
Dochody majątkowe	3.079.696,87	2.787.507,86	90,51	6,86
Razem:	42.188.022,26	40.645.699,79	96,34	100,00

Strukturę planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Kałuszyn w 2022 r. przedstawia poniższe zestawienie

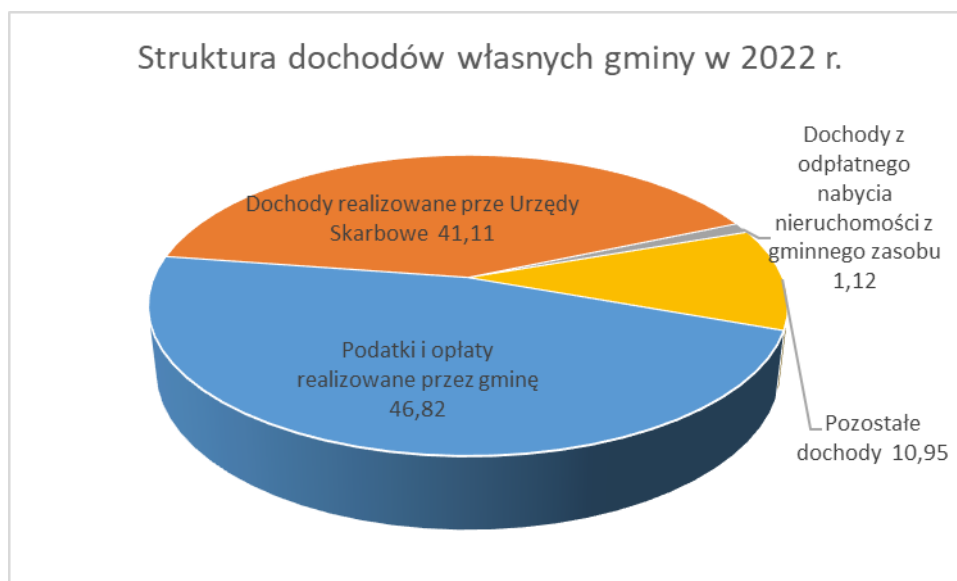
Źródła dochodów	Plan		Wykonanie		
	Dochody w zł	% udział w dochodach planowanych	Dochody w zł	Realizacja planu w %	% udział w dochodach wykonanych
Dochody własne	17.969.030,48	42,59	17.659.203,00	98,28	43,45
Subwencje z budżetu państwa	7.015.525,00	16,63	7.015.525,00	100,00	17,26
Środki i dotacje celowe z budżetu państwa	16.660.480,78	39,49	15.371.872,84	92,27	37,82
Środki pozyskiwane z Unii Europejskiej	542.986,00	1,29	599.098,95	110,33	1,47
Dochody ogółem	42.188.022,26	100,00	40.645.699,79	96,34	100,00

W 2022 roku największe źródło planowanych i wykonanych dochodów gminy stanowiły dochody własne -planowane 42,59 %, wykonane 43,4 %, w dalszej kolejności dotacje celowe/ na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych gminy / – planowane 39,49 %, wykonane 37,82 %, subwencja z budżetu państwa wg planu stanowiła 16,63 % i 17,26 % udziału w dochodach wykonanych. Środki pozyskane z UE w dochodach planowanych stanowiły 1,29 %, natomiast w dochodach wykonanych 1,47 %.

Źródła zrealizowanych dochodów Gminy w 2022 roku obrazuje poniższy wykres:

Dochody własne stanowią wpływy z podatków i opłat realizowanych przez Gminę oraz urzędy skarbowe. Strukturę tych dochodów przedstawia poniższy wykres

Strukturę wykonanych dochodów własnych Gminy Kałuszyn wg głównych źródeł obrazuje poniższa tabela.

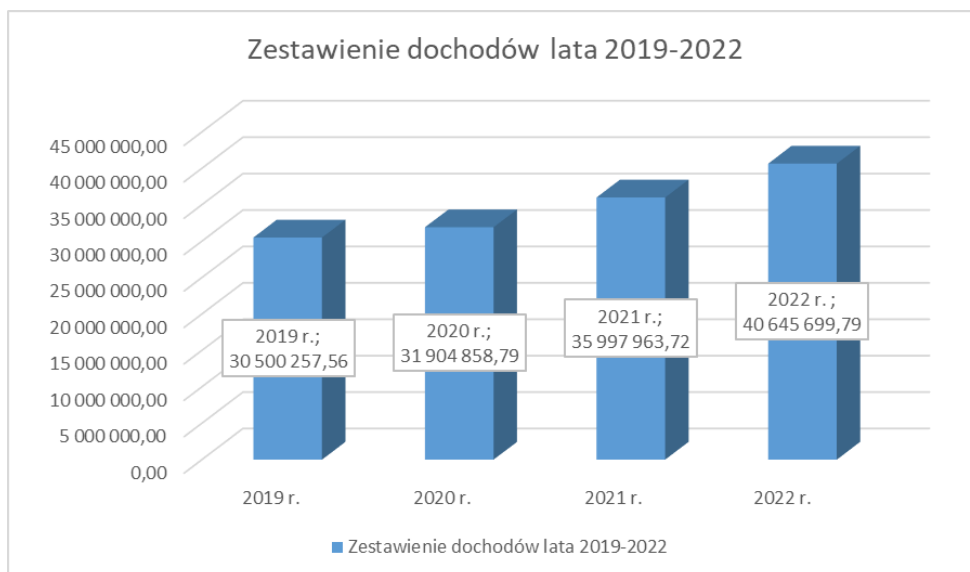
Źródła dochodów własnych	2022 r.	% udział w dochodach realizowanych przez Gminę/US	% udział w dochodach własnych
	Dochody wykonane w zł		
Podatki i opłaty realizowane przez Gminę w tym:	8268837,56	100,00	46,82
- Podatek od nieruchomości	5127413,64	62,00	
- Podatek od środków transportowych	527842,85	6,38	
- Podatek rolny	318507,85	3,85	
- Podatek leśny	96408,98	1,17	
- Opłata targowa/rekompensata z BP opłaty zrealizowanej w 2020r .	41111,00	0,50	
- wpływy z opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	152105,72	1,84	
- wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	42753,33	0,52	
-wpływy z opłaty eksploatacyjnej	94007,30	1,13	
- wpływy z opłaty skarbowej	25242,59	0,31	
-wpływy za zajęcie pasa drogowego	96408,98	1,17	
-odsetki od podatków i opłat	13782,84	0,17	
- wpływy z opłat	1733252,48	20,96	

Dochody z odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości z gminnego zasobu	195965,06	-	1,12
Pozostałe dochody	1934377,23	-	10,95
Dochody realizowane przez urzędy skarbowe	7260023,15	100,00	41,11
Udziały w PIT	6529415,57	89,94	
Udziały w CIT	51717,15	0,71	
Wpływy z podatku w formie karty podatkowej	44779,75	0,62	
Podatek od spadków i darowizn	32486,64	0,45	
Podatek od czynności cywilno-prawnych	601624,01	8,28	
Odsetki	0,03	0,00	
Dochody własne ogółem			100,00

W 2022 roku w dochodach własnych najistotniejszą pozycję stanowiły dochody z tytułu podatków i opłat realizowanych przez Gminę – 46,82 %. W tej pozycji dochodów najwyższe wpływy były z podatku od nieruchomości i stanowiły 62,00 %, następnie z podatku od środków transportowych -6,38 % dochodów własnych, z podatku rolnego – 3,85 %, wpływy z opłat stanowiły 20,96 % - w szczególności były to opłaty wnoszone przez mieszkańców z tytułu odbioru odpadów komunalnych oraz opłaty za świadczone usługi przedszkolne, opiekę nad dziećmi do lat trzech, wyżywienie w placówkach.

W dochodach realizowanych przez Urzędy Skarbowe w 2022 roku najistotniejszą pozycję stanowią udziały w PIT -89,94 %, następnie podatek od czynności cywilno-prawnych - 8,28 %, pozostałe wpływy tj, udziały w CIT, podatek od spadków i darowizn, wpływy z podatku w formie karty podatkowej stanowiły poniżej 1 %.

Wykonanie dochodów Gminy Kałuszyn w latach 2019 – 2022 obrazuje poniższe zestawienie:

Wydatki

W 2022 roku Gmina ponosiła wydatki związane z realizacją bieżących zadań nałożonych przepisami prawa, zadań zleconych gminie ustawami oraz wydatki na realizację zadań inwestycyjnych.

Strukturę planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Kałuszyn w 2022 r. przedstawia poniższe zestawienie

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków	Wykonanie wydatków	% wykonania planu	% udział Wykonania wydatków bieżących
1	Wydatki bieżące na zadania własne,	31.494.075,79	28.869.492,39		82,53
2	Wydatki bieżące na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	5.855.851,73	5.852.673,27	99,95	16,73
3	Wydatki bieżące na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	74.400,00	74.400,00	100	0,22
4	Wydatki bieżące finansowane ze środków z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	223.336,60	182.092,83	81,53	0,52
	Razem wydatki bieżące	37647664,12	34978658,49	92,91	100,00
	Wydatki inwestycyjne	11323501,53	10145377,94	89,60	
	Wydatki ogółem	48971165,65	45124036,43	92,14	

Wydatki gminy na realizację bieżących zadań własnych w 2022 roku stanowiły 82,53 % wydatków bieżących, na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych gminie 16,73 % wydatków bieżących, wydatki na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, które są finansowane z dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowiły 0,52 % wydatków bieżących. Wydatki bieżące stanowiły 77,52 %, a majątkowe 22,48 % ogółu wydatków budżetu Gminy Kałuszyn. Strukturę wydatków Gminy Kałuszyn w 2022 roku w podziale na bieżące i majątkowe obrazuje poniższy wykres.

Strukturę wydatków Gminy Kałuszyn planowanych i zrealizowanych wg układu klasyfikacji budżetowej w 2022 roku obrazuje poniższa tabela.

Struktura wydatków budżetu Gminy w 2022 roku wg układu klasyfikacji budżetowej

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Plan wydatków w zł;	Wykonanie Wydatków w zł;	Wykonanie planu w %	udział % w ogólnym wykonaniu
010	Rolnictwo i łowiectwo	5332785,28	5203347,20	97,57	11,53
400	Wytwórczość i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	347000,00	298696,63	86,08	0,66
600	Transport i łączność	3143437,07	3002156,45	95,51	6,65
700	Gospodarka mieszkaniowa	85600,00	57863,00	67,60	0,13
710	Działalność usługowa	145619,35	36665,07	25,18	0,08

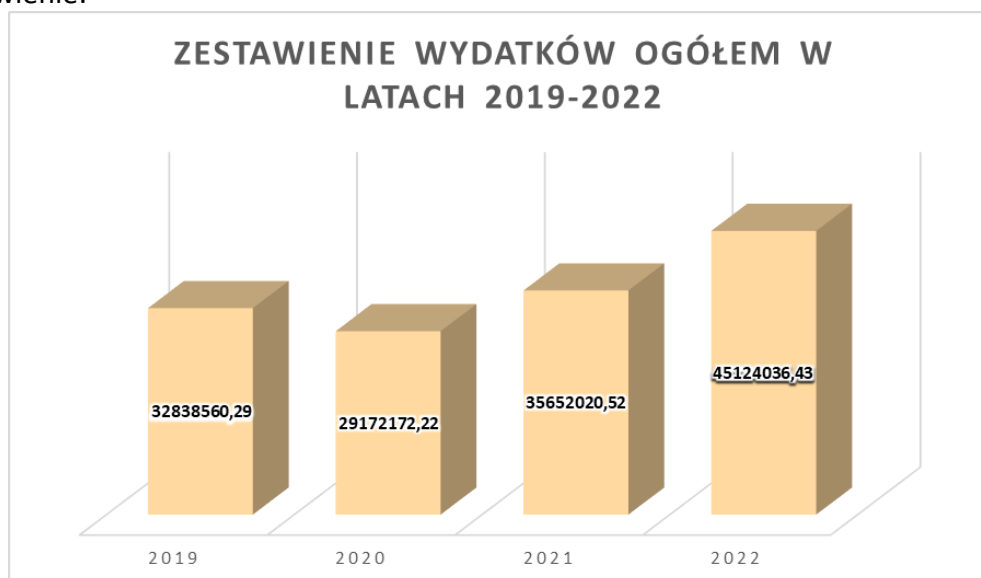
750	Administracja Publiczna	4555667,96	4210861,44	92,43	9,33
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej	1185,00	1185,00	100,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1184342,75	1131979,68	95,58	2,51
757	Obsługa długu publicznego	736000,00	708989,85	96,33	1,57
758	Różne rozliczenia	120000,00	0,00	-	-
801	Oświata i wychowanie	1128612,01	11268965,19	92,15	24,97
851	Ochrona zdrowia	247336,60	190552,63	77,04	0,42
852	Pomoc Społeczna	2256279,63	2156724,82	95,59	4,78
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	5976527,00	5666928,09	94,82	12,56
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	172000,00	124293,22	72,26	0,28
855	Rodzina	5596495,14	5544234,20	99,07	12,29
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4934064,71	4043439,14	81,95	8,96
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	1372213,15	1322052,93	96,34	2,93
926	Kultura fizyczna i sport	536000,00	155101,89	28,94	0,35
Ogółem wydatki		48971165,65	45124036,43	92,14	100,00

W ogólnych wydatkach Gminy w 2021 roku największą pozycję stanowiły wydatki związane z funkcjonowaniem oświaty – 224,97 %, następnie w dziale Rodzina wydatki stanowiły 12,56 % i obejmowały głównie zadania zlecone związane z realizacją polityki państwa: wypłatę świadczeń wychowawczych i rodzinnych. Kolejnym działem o znaczących wydatkach był dział Rolnictwo i łowiectwo – 11,53 % ogółu, co wiąże się z realizacją zadań inwestycyjnych, które zostały wymienione w rozdziale „2.Realizacja zadań inwestycyjnych”. Wydatki na administrację publiczną stanowiły 9,33 %.

Wydatki budżetu Gminy w 2022 roku wg działów klasyfikacji budżetowej obrazuje poniższy wykres:

Wykonanie wydatków Gminy Kałuszyn w latach 2019 – 2022 obrazuje poniższe zestawienie:

Nadwyżka Operacyjna

W nauce o finansach publicznych przyjęło się, iż nadwyżkę operacyjną stanowi dodatnia różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Odpowiednio wynik ujemny między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny.

Przepisy ustawy o finansach publicznych definiują pojęcia dochodów bieżących i wydatków bieżących budżetu jednostki samorządu terytorialnego (jst). Przez dochody bieżące budżetu jst rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi. Przez wydatki bieżące budżetu jst rozumie się wydatki budżetowe

niebędące wydatkami majątkowymi. Wynik budżetu operacyjnego ma bardzo istotne znaczenie poznawcze. Stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej jst ilustrując czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Obecnie prawo finansów publicznych(art. 242 ustawy o finansach publicznych) narzuca samorządom terytorialnym obowiązek zrównoważenia budżetu w części operacyjnej jednocześnie dopuszczając możliwość finansowania tej części budżetu jst nadwyżką budżetową z lat ubiegłych oraz wolnymi środkami. Nadwyżka operacyjna w Gminie Kałuszyn za 2022 roku wyniosła 2.879.533,44 zł.

2.Realizacja zadań inwestycyjnych

Nakłady inwestycyjne w 2022 roku zostały zaplanowane w wysokości **11.323.501,53 zł**, zrealizowane w kwocie **10.145.377,94 zł**, co stanowi **89,6 % planu i 22,48 % ogólnych wydatków budżetu Gminy**.

Zadania inwestycyjne realizowane przez Gminę Kałuszyn w 2022 roku wraz z poniesionymi nakładami przedstawia poniższe zestawienie:

Lp	Nazwa zadania /przedsięwzięcia/ inwestycyjnego	Całkowite koszty realizacji zadania (w zł)	Nakłady poniesione w 2022 roku (w zł)	Opis zadania, uwagi o wykonaniu itp.
1	Rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią i zagospodarowaniem terenu w m. Olszewice.	7.726.000,00	4.840.646,83	Realizacja zadania w okresie dwuletnim, lata 2021 - 2022, śroki zewnętrzne w 2022 r. -1.239.000,00
2	Budowa dodatkowej studni w Stacji Uzdatniania Wody w Sinołęce	30.000,00	1.476,00	Wykonano odwierty niezbędne do opracowania dokumentacji na studnię
3	Opracowanie projektu przebudowy wodociągu w miejscowości Wąsy	50.000,00	23.450,00	Opracowano projekt
4	Wykonanie przyłącza wodociągowego do działki, na której znajduje się plac zabaw we wsi Mroczyki - I etap - opracowanie dokumentacji projektowej	9.000,00	0,00	Będzie wykonane w ramach dokumentacji projektowej na budowę świetlicy

5	Budowa drogi wewnętrznej stanowiącej obwodnicę dla miejscowości Olszewice, Kałuszyn	766.556,85	762.169,18	Wykonano ciąg pieszo-rowerowy dł. 160mb, szer.5,5 mb, skrzyżowanie z drogą krajową
6	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na czterech przejściach dla pieszych w Kałuszynie na ul. Barlickiego i ul. Warszawskiej na drodze gminnej nr 220670W, drodze powiatowej nr 2249W i drodze krajowej DK 2"	63.050,00	0,00	Jest dokumentacja, nie wykonywano – brak dofinansowania z zewnątrz
7	Przebudowa ul. Robotniczej w Kałuszynie	5.235.000,00	1.499.109,90	Prace projektowe rozpoczęte w 2019 r. nakłady - 55 844,00 zł; w 2020 r. - 14 760,00 zł, w 2021 r. 8840,05 zadanie w dwuletnim okresie realizacji 2022-2023
8	. Przebudowa drogi gminnej we wsi Marianka	10.000,00	7.785,15	
10	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na jednym przejściu dla pieszych w Kałuszynie na ul. Pocztovej drodze nr 220674W	20.000,00	11.070,00	W 2021 r. został opracowany projekt sygnalizacji świetlnej dla przejścia dla pieszych , w bieżącym roku dokończono dokumentację projektową
11	Modernizacja kotłowni przy ul. Polnej i ul. Zamojskiej w Kałuszynie z wymianą pieców węglowych na gazowe - I etap - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej	123.000,00	77.360,00	Został opracowany projekt
12	Zakup programu użytkowego - moduł MPZP do obsługi plików GML APP w technologii e-Gmina	10.000,00	0,00	
13	Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji - projekt (ASI)	24.718,02	2.6.25,07	

14	Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	100.000,00	85.947,50	W 2021 r. poniesione nakłady w wysokości 107 663,71zł. Wykonano maszty flagowe, oświetlenie przed budynkiem Urzędu
15	Dofinansowanie zakupu samochodu typu SUV w wersji nieoznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim	15.000,00	15.000,00	
16	Dofinansowanie do zakupu pojazdu samochodowego czterokołowego typu Quad dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mińsku Mazowieckim	6.000,00	6.000,00	
17	Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie wraz z wyposażeniem	7.500.000,00	914.934,68	Zadanie realizowane w okresie dwuletnim:2022-2023 Zostaną wybudowane sale, kuchnia, gabinety, zakupione zabawki i materiały dydaktyczne
18	Zakup kontenera mieszkalnego na plac zabaw we wsi Leonów	65.000,00	64.827,00	Wykonane
19	Budowa dodatkowej studni w Stacji Uzdatniania Wody w Kałuszynie	60.000,00	1.350,00	Wykonane odwierty niezbędne do opracowania dokumentacji na studnię, w 2023 r. opracowanie dokumentacji
20	Budowa sieci wodociągowej na terenie miasta Kałuszyn (ul. Krauzego, Chopina, Kilińskiego, Martyrologii, 1-go Maja i ul. Warszawskiej przy Poczcie Polskiej)	20.000,00	0,00	
21	Wymiana sieci wodociągowej na ul. Mostowej , na odcinku od ul. Trzcianka do ul. Zawoda w Kałuszynie	93.000,00	35.000,00	(I etap aktualizacja projektu technicznego i kosztorysu inwestorskiego)Wykonano projekt
22	Wykonanie dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego (wymiana lamp na energooszczędne)	812.733,76	552.675,50	Dofinansowanie zewnętrzne 138.523,00 Wymieniono lampy na energooszczędne w południowej części miasta oraz miejscowościach Abramy, Budy Przyt. Chrościce, Garczyn Mały, Kluki, Patok,Piotrowina, Szembory, Szymony, St, Groszki Dodatkowe punkty w Piotrowina, Przytoka, Zimnowoda

				-14 lamp, wymiana linii w Gołębiówce i Wąsach
23	Opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie przyłącza energetycznego do działki, na której znajduje się plac zabaw we wsi Mrocзки	8.649,95	1.107,00	Dokumentacja będzie opracowania w ramach projektu na budowę świetlicy
24	Budowa świetlicy wiejskiej w Mroczkach (I etap - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej)	630.000,00	7.200,00	Zawarto umowę na wykonanie dok. projektowo-kosztorysowej, zakończenie projektu w 2023 r.
25	Wykonanie klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w Wąsach	47.061,62	27.061,62	
26	Opracowanie dokumentacji na infrastrukturę drogową na terenie osiedla domów jednorodzinnych przy zalewie Karczunek	60.000,00	24.600,00	Projekt /dwuletni/ zostanie zakończony w 2023 r.
27	Opracowanie dokumentacji na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną na terenie osiedla domów jednorodzinnych przy zalewie Karczunek	40.000,00	39.360,00	
28	Modernizacja infrastruktury UTP oraz sieci teleinformatycznej w budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie.	127.530,00	43.094,94	Wykonano prace przygotowawcze, opracowany program funkcjonalno-użytkowy
29	Przebudowa drogi zapewniającej dojazd do gruntów rolnych wsi Żebrowka, gm. Kałuszyn (dokumentacja projektowa i roboty budowlane)	233.000,00	218.336,22	Zadanie realizowane z dofinansowaniem w wysokości 84 tys. zł z Samorządu Woj. Mazowieckiego w zakresie budowy, modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych, przebudowano odcinek o dł. 250 mb, szer.5,0 mb nawierzchni
30	Budowa chodnika na ul. Wyzwolenie w Kałuszynie	167.000,00	152.674,08	Wykonano 121 mb chodnika o szer. 1,5mb
31	Zagospodarowanie budynku przy ul. Wojska Polskiego 20 (po dawnej aptece) w zakresie przeciwpożarowym	10.000,00	5.969,80	Opracowano instrukcję ppoż.
32	Wykonanie instalacji grzewczej (gazowej) w budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Groszkach	20.000,00	17.278,16	Wykonano c.o. gazowe wewnątrz budynku

33	Budowa zaplecza socjalnego dla Ratowników nad zalewem "Karczunek" w Kałuszynie	85.000,00	84.990,71	
34	Budowa ul. Ogrodowej w Kałuszynie (opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę linii energetycznej)	42.000,00	28.150,74	Opracowano dokumentację na przesunięcie linii energ. /kolidowała z projektowaną drogą/
35	Budowa modułowego toru rowerowego - Pumptrack w Kałuszynie.	390.000,00	11.350,00	Inwestycję przeniesiono na 2023 rok
36	Wykonanie utwardzenia nawierzchni ul. Narty w Kałuszynie	30.000,00	26.424,09	
37	Zakup samochodu asenizacyjnego do odbioru ścieków z przydomowych zbiorników bezodpływowych	160.000,00	159.898,77	Wykonano
38	Wykonanie klimatyzacji w budynku Biblioteki Publicznej w Kałuszynie.	25.000,00	24.800,00	Wykonano
39	Wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę kanalizacji sanitarnej wraz z budową oczyszczalni ścieków w Sinołęce	35.000,00	34.440,00	Opracowano aktualizację, gmina uzyskała pozwolenie na budowę
40	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczołek wraz z oczyszczalnią ścieków	45.000,00	44.895,00	Wykonano
41	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gołębiówka	30.000,00	0,00	Przeniesiono do realizacji na 2023 r., program jest opracowany
42	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego na wymianę systemu grzewczego w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołębiówce z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii	20.000,00	0,00	jw

43	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez Ochotniczą Straż Pożarną w Falbogach	33.100,00	33.088,00	Wykonano
44	Dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji przez Ochotniczą Straż Pożarną w Sinołęce	10.000,00	9.823,00	Wykonano
45	Zakup samochodu pożarniczego dla OSP Nowe Groszki	30.000,00	30.000,00	Wykonano
46	Przebudowa fontanny w parku miejskim w Kałuszynie.	60.000,00	59.409,00	Wykonano
47	Opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej na budowę sieci wodociągowej na ul. Jutrzenki (przy PLEXIFORM-ie)	40.000,00	10.000,00	Płatność częściowa w 2022 r. dokumentacja wykonana w 2023 r.
48	Zakup ciągnika rolniczego na potrzeby Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie	150.000,00	150.000,00	Wykonano
Razem:			10.145.377,94	

Na realizację inwestycji w 2022 roku wydatkowano **10.145.377,94** zł.

Główne źródła finansowania stanowiły :

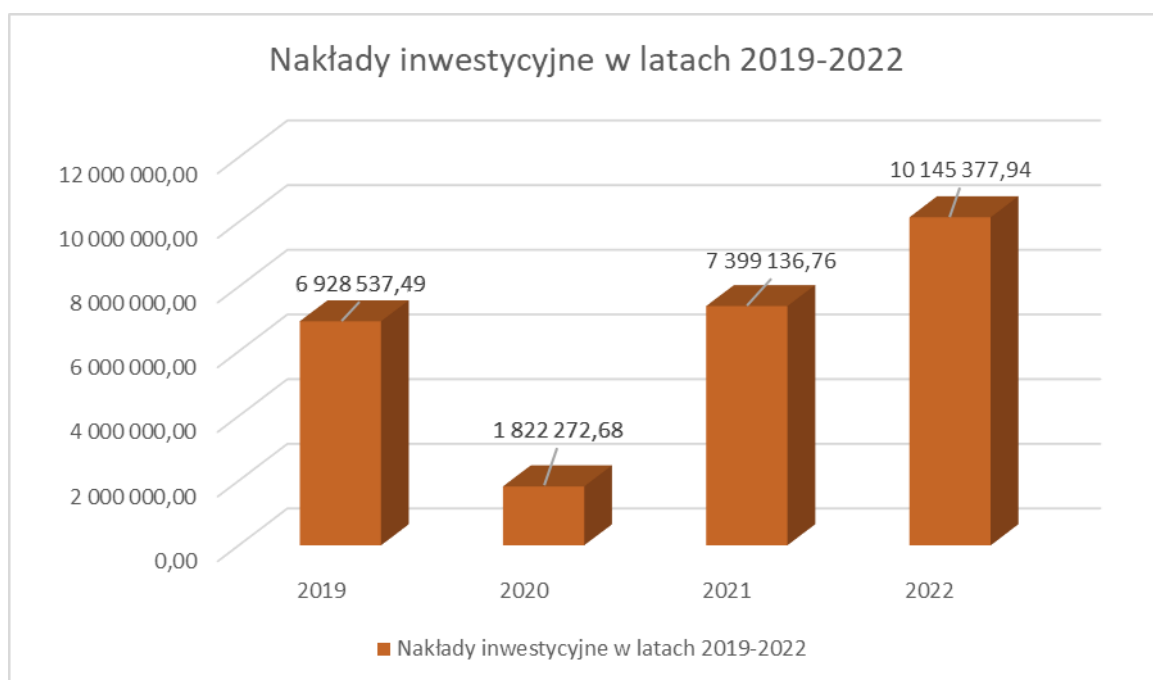
- *środki własne gminy*, w kwocie 2.079.211,55 zł, wolne środki -2.126.573,64 zł, obligacje -3.200.000,00 zł, przychody z niewykorzystanych środków wynikających ze szczególnych zasad wykonywania budżetu - 696.59,75 zł, *środki pochodzące z innych źródeł (PSE)*- 20.000,00 zł, środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych – Samorząd Województwa Mazowieckiego – kwota 2.023.023,00 zł

Nakłady na zadania inwestycyjne w 2022 roku wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Nakłady na zadania inwestycyjne w 2022 r. (w zł)	Udział % w ogólnych nakładach
010	Rolnictwo i łowiectwo	4944907,83	48,74
400	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	77360,00	0,76
600	Transport i łączność	2730319,36	26,91
710	Działalność usługowa	2625,07	0,03
750	Administracja publiczna	129042,44	1,27
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	93911,00	0,93

801	Oświata i wychowanie	914934,68	9,02
851	Ochrona zdrowia	5969,80	0,06
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	64827,00	0,64
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1093790,98	10,78
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	76339,78	0,75
926	Kultura fizyczna i sport	11350,00	0,11
	O g ó ł e m:	10.145.377,94	100,00

Nakłady inwestycyjne Gminy Kałuszyn w latach 2019 -2022 obrazuje poniższe zestawienie

Rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią i zagospodarowaniem terenu w Olszewicach – zadanie realizowane w latach 2021- 2022

Budowa drogi wewnętrznej stanowiącej obwodnicę dla miejscowości Olszewice
/część robót wykonywana w 2022 r./

Przebudowa ulicy Robotniczej w Kałuszynie, widok od strony ul. Wojska Pol.

Przebudowa ulicy Robotniczej w Kałuszynie

modernizacja oświetlenia

Rozbudowa Przedszkola Publicznego, rozpoczęcie prac

3.Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/

Idea budżetu obywatelskiego polega na tym, że mieszkańcy mają możliwość decydowania o wydatkowaniu środków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a ustawa o samorządzie gminnym od 2019 roku nałożyła obowiązek tworzenia budżetów obywatelskich w gminach będących miastami na prawach powiatu.

Formą budżetu obywatelskiego są fundusze sołeckie, których możliwość wyodrębnienia przez radę w budżecie gminy dała ustawa z dnia 20 lutego 2009 roku, zastąpiona ustawą z 21 lutego 2014 roku. O wyodrębnieniu w budżecie gminy funduszu sołeckiego decyduje rada gminy, zaś o przeznaczeniu środków na określone przedsięwzięcia decydują sami mieszkańcy. Rada Miejska w Kałuszynie wyraziła zgodę na wyodrębnianie funduszu sołeckiego od początku powstania tego mechanizmu finansowania aktywności obywatelskiej.

Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które wskazali mieszkańcy poszczególnych sołectw i są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia, bądź na wydatki związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Ta forma partycypacji społecznej stwarza warunki do szczególnego aktywizowania mieszkańców, skłania ich do uczenia się podejmowania wspólnie decyzji, na co mają być skierowane środki publiczne wyodrębnione w budżecie gminy.

Do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku zgłoszonych zostało 45 przedsięwzięć przez 26 sołectw. Na ten cel w budżecie gminy została wyodrębniona kwota 427.749,15 zł. Zrealizowanych zostało 38 przedsięwzięć, na które wydatkowano kwotę 397.218,51 zł.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego dotyczyły w szczególności: wymiany oświetlenia ulicznego na energooszczędne, poprawy stanu dróg gminnych, zakupu sprzętu na doposażenie świetlic, remizo-świetlic oraz sprzętu sportowego do aktywności ruchowej na terenie przy świetlicach, na zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej i odzieży ochronnej dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Stan mienia komunalnego Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2022 roku

Wartość majątku gminy Kałuszyn wg stanu na 31.12.2022 roku wynosiła –97.725.562,42 zł, tj zwiększyła się o 9.409.948,77 zł -o ok10,65 % w stosunku do wartości z końca 2021r. /początku 2022r.

Wartość zaewidencjonowanego mienia w poprzednich latach przedstawiała się następująco:

- wg stanu na 31.12.2018 r. – 77 467 694,00 zł;
- wg stanu na 31.12.2019 r. – 83 231 960,43 zł;
- wg stanu na 31.12.2020 r. – 84.786.453,63 zł;
- wg stanu na 31.12.2021 r. – 88 315 613,65 zł.

Użytkownikami mienia komunalnego gminy Kałuszyn są:

1. Urząd Miejski w Kałuszynie	- 87.607.172,88 zł
2. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie	- 5.972.503,18 zł
3. Przedszkole Publiczne w Kałuszynie	- 940 731,31 zł
4. Dom Kultury w Kałuszynie	- 677 191,56 zł
5. Biblioteka Publiczna w Kałuszynie	- 505.933,55 zł
6. Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie	- 1.014.612,52 zł
7. Żłobek Gminny	- 1 007 417,42 zł
8. SP ZOZ Przychodnia Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie	- 3.242.509,27 zł

Razem: - 97.725.562,42 zł

Lp	Stan mienia komunalnego wynikający z własności praw majątkowych gruntów komunalnych	Stan na dzień 31 grudnia 2021r.	
		Rzeczowo (w ha)	Finansowo (w zł)
1.	Grunty komunalne		
	- pozostające w zasobie	52,2191– grunty rolne 3,7078 ha – lasy 46,0746ha - tereny pod budynkami, drogami i pozostałe	5 448 283,24
	- przekazane w trwały zarząd	1,8302 ha	3.339.907,97
	- będące w użytkowaniu wieczystym pod zabudową jednorodzinną	0,0951 ha	28.530,00
	- w użytkowaniu wieczystym pod działalność gospodarczą	3,4477ha	71154,00
2.	Budynki i budowle		12 656 674,46
	- w tym lokale mieszkalne		1 295 821,25

Informacja o zbyciu nieruchomości gruntowych w 2022 roku

- W drodze przetargu – nie zbywano nieruchomości
- Przekazanie na rzecz Skarbu Państwa w trybie decyzji administracyjnych za odszkodowaniem nieruchomości gruntowych z przeznaczeniem na realizację inwestycji drogowej „Budowa autostrady A2 Warszawa-Kukuryki na odcinku węzeł Ryczołek, koniec obwodnicy Mińska Mazowieckiego –Ryczołek –Siedlce- odcinek 3 (od węzła Ryczołek do węzła Groszki)”.

Lp	Położenie /lokalizacja gruntu	Ilość działek	Powierzchnia (w ha)	Dochód brutto/netto (w zł)
1	Szymony	2	0,2508	91.865,55

2	Ryczałek	1	0,1046	80.878,35
	Razem		0.3554	172.743,90

Informacja o stanie gruntów przekazanych w dzierżawę, stanowiących mienie Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2022 roku.

1. Grunty przekazane w dzierżawę o powierzchni 0,2166 ha w tym:
 - na cele usługowo-handlowe (pod pawilony handlowe, ogródki gastronomiczne – nad zalewem, parkingi, pod tymczasowe garaże);
2. Grunty przekazane w dzierżawę pod uprawy polowe 1,67 ha.

Gminne zasoby mieszkalne

Zasoby mieszkaniowe Gminy stanowi 90 lokali komunalnych znajdujących się w budynkach wielomieszkaniowych w mieście – w 24 budynkach, w tym 10 budynków to wspólnoty mieszkaniowe, w których zostały wyodrębnione lokale mieszkalne. Lokalami mieszkalnymi i użytkowymi administruje Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie. Stan komunalnych zasobów mieszkalnych i użytkowych na koniec 2022 roku przedstawiał się następująco:

Budynki wspólnotowe z udziałem Gminy			
Ilość lokali mieszkalnych komunalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
44	1.602,39	-	-
Budynki Gminne			
Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
45	1.289,32	3	149,28

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W 2022 roku sprzedany został 1 lokal mieszkalny o powierzchni 38 m² w mieście Kałuszyn wraz z udziałem w gruncie na rzecz dotychczasowego najemcy z zastosowaniem 50 % bonifikaty. Uzyskana kwota ze sprzedaży lokalu - 18.760,00 zł.

Informacja o nieruchomościach, budynkach i budowlach będących w użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy w związku z realizacją ich celów statutowych:

1. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2776/1 o powierzchni 0,4917 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem biurowym o pow. zabudowy 297 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 132 m² w użytkowaniu Urzędu Miejskiego w Kałuszynie;

2. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3521 o powierzchni 0,0680 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 39, zabudowana budynkiem o pow. zabudowy 232 m² w użytkowaniu Biblioteki Publicznej w Kałuszynie;
3. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3518 o pow. 0,3069 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 45, zabudowana budynkiem funkcyjnym kultury o pow. zabudowy 439 m² oraz budynkiem gospodarczym o pow. 31 m² i budynkiem przemysłowym o pow. 23 m² w użytkowaniu Domu Kultury w Kałuszynie;
4. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2796/1 o powierzchni 1,7659 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej 4, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Ponadto w użytkowaniu szkoły są budynki o pow. 27, 26 i 40 m² będące zapleczem infrastruktury sportowej na terenie szkolnym oraz działka oznaczona nr ewid. 2792//5 o pow. 0,0978 zabudowana budynkiem hali sportowej o pow. zabudowy 450 m²;
5. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 51 o powierzchni 1,21 ha położona w Chrościcach, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej;
6. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2792/2 o powierzchni 0,4488 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem przedszkola o pow. zabudowy 259 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 29 m² w użytkowaniu Filii SP w Chrościcach;
7. Zabudowana nieruchomość oznaczona nr ewid. 3532/2 o pow. 0,2996 ha przy ul. Wojska Polskiego przekazana w używanie SP ZOZ Przychodni Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie;
8. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3532/2 o powierzchni 0,2996 ha położona w Kałuszynie przy ul. Zamojskiej 13, zabudowana budynkiem w użytkowaniu Gminnego Żłobka w Kałuszynie /pow. terenu 1000 m² i pow. budynku 209 m² /;
9. Budynki mieszkalne, w których znajdują się lokale komunalne przy ul. Kościelnej 4, ul. Mickiewicza 8, 6, Ul. Mostowej 4, 6, ul. Trzcianka 54, 65, ul. Warszawskiej 10, 29, 11, 17, 59, 32, ul. Wojska Polskiego 7, 14, 16, 36, 43, 53, ul. Zamojskiej 9, 15, Pl. Kilińskiego 5, ul. Polna 2, Pocztowa 4 oraz wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej przy ul. Wojska Polskiego 20 / na działkach oznaczonych nr ewid. 3540 o pow. 919 m² - pod budynkiem i nr 3541/1 o pow. 264 m² dojazd do budynku / są w administrowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.
10. **Nieruchomości przekazane w trwały zarząd:** Oczyszczalnia ścieków w Olszewicach zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 124/2 przekazana w trwały zarząd do Zakładu Gospodarki Komunalnej.

Użytkowanie wieczyste:

Na początku 2022 roku w użytkowaniu wieczystym były:

- 1 nieruchomość przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne,
- 1 nieruchomość zabudowana budynkiem wielorodzinnym,
- 5 nieruchomości wykorzystywanych pod działalność gospodarczą.

Na dochody uzyskane przez gminę w 2022 roku z majątku z tytułu sprzedaży mienia, użytkowania wieczystego działek budowlanych oraz najmu i dzierżawy składały się:

- wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego w łącznej kwocie netto – 191.503,90 zł.
 - wpływy z użytkowania wieczystego działek – 30.771,95 zł,
 - wpływy za dzierżawę działek położonych w Kałuszynie wykorzystywanych na cele gospodarcze – 14.083,70 zł
 - wpływy za trwałą zarząd - 22,00 zł
 - wpływy za dzierżawę terenów łowieckich – 5.156,95 zł
 - wpływy za dzierżawę terenów przy zalewie "Karczunek ,, 25.532,00 zł
 - wpływy uzyskane za wejście i korzystanie z parkingów , kąpieliska oraz urządzeń będących na wyposażeniu terenu – 133.821,15 zł
 - za zajęcie pasa drogowego – 89.896,56 zł.
 - czynsz za najem powierzchni pod sklepik szkolny w szkole podstawowej – 1.219,50 zł
- Łącznie do budżetu gminy w 2022 r. wpłynęło – 523.777,42 zł.

Ponadto wpływy z przekazanego do użytkowania majątku uzyskał Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie -zakład budżetowy Gminy administrujący lokalami komunalnymi i użytkowymi w wysokości 121.666,27 zł (z wynajmu lokali mieszkalnych – 102.547,35 zł, z lokali użytkowych 17 145,00 zł, z tytułu bezumownego korzystania z lokalu 1.973,92 zł).

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

W gminie występują głównie słabo urodzajne gleby V i VI klasy: bielicowe szczyrki i gleby piaszczyste. Pod względem klimatycznym tereny gminy należą do dzielnicy środkowej, nie posiadają terenów o odrębnych cechach mikroklimatycznych.

Materiał tworzący wyżynę stanowią głównie piaski i żwiry, a także gliny i torfy. Nie występują tu bardziej wartościowe bogactwa mineralne. Z surowców mineralnych występujących na omawianym terenie główną rolę odgrywają surowce budowlane: bogate pokłady żwirów i pas gliny zwałowej. Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża żwiru w rejonie miejscowości Przytoka, Kazimierzów, Olszewice, Ryczołek. W 2022 roku w eksploatacji było 12 obszarów górniczych.

Na terenie miasta i gminy nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych.

Na terenie gminy prowadzone są jednak inwestycje , które mogą znacząco wpływać na środowisko. Urząd rozpatrując wniosek Inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w procedurze inwestycyjnej przygląda się takim aspektom jak wpływ inwestycji na środowisko. Rozpatruje oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na różne jego aspekty: powietrze, wody, grunty, tereny chronione przyrodniczo, gospodarkę odpadami w odniesieniu do możliwości zgodnego z prawem pozbywania się ich z posesji , minimalizowania ilości ich wytwarzania oraz możliwych procesów przetwarzania odpadów w miejscu ich powstania. Ważnym aspektem, któremu przygląda się Urząd jest

również odprowadzanie ścieków oraz zabezpieczenie środowiska przed ich negatywnym wpływem.

W 2022 roku do tutejszego urzędu wpłynęło 13 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z których: 4 dotyczyło podziału działki i budowy zespołu budynków jednorodzinnych, 1 dotyczył budowy zespołu produkcyjno – magazynowo - usługowego, 4 dotyczyły eksploatacji złoża kruszywa naturalnego, 1 dotyczył montażu instalacji radiokomunikacyjnej, 2 budowy farmy fotowoltaicznej oraz 1 dotyczył przebudowy drogi powiatowej.

Droga krajowa nr 2 przebiegająca przez miasto Kałuszyn i miejscowości Leonów, Ryczówek, pomiędzy gruntami wsi Sinołęka, Marysin, Stare Groszki stwarza bardzo duże zagrożenie dla mieszkańców miasta, tych miejscowości jak i przyjezdnych do miasta Kałuszyn. Dużym mankamentem jest jej dostępność praktycznie dla wszystkich użytkowników, gdyż poza ruchem międzynarodowym, międzyregionalnym i regionalnym obsługuje ona również ruch lokalny, co przyczynia się do powstawania zatorów w ruchu oraz wzrostu wypadkowości. Prace prowadzone przy budowie dalszego odcinka autostrady na odcinku przebiegającym przez teren gminy również przyczyniają się do wzrostu wypadków drogowych.

W samochodowych przewozach substancji niebezpiecznych największy udział ma przewóz paliw płynnych. Wszystkie stacje paliw są zaopatrywane transportem samochodowym.

Innym rodzajem przewozów jest transport butli z gazem płynnym propan-butan. Dystrybucją gazu zajmuje się szereg różnego rodzaju firm, które nie zawsze mogą zapewnić transport specjalistycznym taborem.

1. Gospodarka odpadami

Gmina Kałuszyn w 2022 r. odbierała odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się na terenie gminy. Z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza odpady odbierały firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Kałuszyn w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2022 roku świadczyło przedsiębiorstwo EkoTeam Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Wierzbno 97, a w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2022 roku konsorcjum RDF Sp. z o.o. z siedzibą przy ulicy Kołobrzeskiej 5 w Ostrołęce oraz MPK PURE HOME Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą przy ul. Kołobrzeskiej 5 w Ostrołęce. Podmioty świadczące usługi zostały wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego. Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn określa regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn uchwalony Uchwałą nr XIII/122/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020r.

Na terenie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej bezpośrednio od właścicieli z ich posesji odbierane są odpady: - papieru i tektury (w tym opakowania i gazety),

- szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego),
- tworzywa sztucznego, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
- odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne),
- popiołów z palenisk domowych,
- zmieszanych odpadów komunalnych- pozostałych po segregacji,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- zużytych opon.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych została określona na podstawie Uchwały Nr XII/123/2020 rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych ustalono na raz na dwa tygodnie na terenie miasta Kałuszyna i raz na miesiąc na terenie wiejskim. W terminie od początku kwietnia do końca października odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów z nieruchomości wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Miasta i gminy Kałuszyn ustalono raz na tydzień, a z nieruchomości jednorodzinnych na terenie wiejskim raz na dwa tygodnie. Odbieranie odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych z terenu Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono dwa razy w roku. Odpady te umieszczano w workach oznaczonych kolorami:

- niebieski - na papier,
- żółty- na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale,
- zielony- na opakowania szklane,
- brązowy- bioodpady,
- białym- na popiół,
- czarnym- na odpady zmieszane.

Właściciele nieruchomości położonych na terenie gminy Kałuszyn mają możliwość we własnym zakresie dostarczyć wszystkie wymienione powyżej odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych działającego przy Oczyszczalni Ścieków w Olszewicach, prowadzony przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odpierane są odpady:

1. papieru i tektury (w tym opakowania i gazety),
2. szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego),
3. tworzywa sztucznego, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
4. odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne),
5. popiołów z palenisk domowych,
6. zmieszanych odpadów komunalnych- pozostałych po segregacji
7. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
8. mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
9. odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
10. zużytych opon,
11. przeterminowanych leków i chemikaliów,

12. odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
13. zużytych baterii i akumulatorów,
14. tekstyliów i odzieży,
15. odpadów zdrewniałych oraz gałęzi z pielęgnacji zadrzewień,
16. odpady niebezpieczne,
17. tekstyliów i odzieży.

Odpady pozostałe, nie nadające się do segregacji należy zagospodarować w pierwszej kolejności w instalacjach komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego. Powstające w gospodarstwach domowych odpady zielone i bioodpady powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach na terenach zabudowy jednorodzinnej.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zostały zgodnie z umową z podmiotem odbierającym odpady o właścicieli nieruchomości zamieszkałych przekazane do instalacji komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmowały odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2022r. wyniosły 1.972.418,88 zł. Dochody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w 2022r. wyniosły 1.415.102,84 zł.

Według rejestru Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Kałuszynie na dzień 31 grudnia 2022 roku w Gminie Kałuszyn zameldowane były 5649 osób. Natomiast liczba mieszkańców Gminy Kałuszyn określona na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 4956 osób.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Kałuszyn:

- od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kałuszyn w 2022 r. odebrano łącznie 1999,75 Mg odpadów komunalnych;
- Ilość zebranych odpadów komunalnych wg poszczególnych frakcji jest następująca:

- opakowania z tworzyw sztucznych	- 48,32 Mg
- szkło	- 122,52 Mg
- papier	- 9,56 Mg
- popiół	- 327,44 Mg
- niesegregowane (zmieszane) odpady	- 803,00 Mg
- zmieszane odpady opakowaniowe	- 253,24 Mg
- inne zbierane w sposób selektywny /opony/	- 20,44 Mg
- odpady wielkogabarytowe	- 92,88 Mg
- bioodpady	- 278,47 Mg
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	- 6,92 Mg
- zmieszane odpady z budowy, remontów	

i demontażu

- 36,96 Mg

Poziomy recyklingu

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wymagane do osiągnięcia w 2022 r., według Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021r., poz. 1530) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) w związku z ustawą z dnia 13 września 1996 r. Utrzymanie czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022 r., poz. 2519 z póź. zm.) wynoszą:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło wysokości co najmniej: 25 % wagowo - za rok 2022,

- odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazane do składowania- max. 35%.

Osiągnięte przez Gminę Kałuszyn w 2022 r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia są następujące:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 29,56 %

- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 100%

- odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazane do składowania- 22,5%.

Wymagane poziomy zostały osiągnięte.

W 2022 r. do składowania przekazano 571,1411 Mg odpadów komunalnych będących pozostałościami z sortowania i pozostałościami z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności Zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych Gminy. Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt rada gminy określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt projekt Programu został skonsultowany z właściwym powiatowym lekarzem weterynarii, organizacjami społecznymi, których

statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich działających na obszarze gminy oraz mieszkańcami gminy.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn w 2021 roku został uchwalony uchwałą Nr XXVIII/260/2022 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 25.02.2022r.ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr XXXI/285/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r

Program ten obejmuje realizację takich

zadań, jak:

1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;

2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;

- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Wydatki na realizację Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania

bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn wyniosły 17.281,03 zł.

3. Program usuwania azbestu

Gmina Kałuszyn realizuje program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest od 2008 r., tj. od przyjęcia Uchwałą Nr XII/87/08 Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 2008 r. Gminnego Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych na lata 2008-2030. W związku z uchwaleniem nowego Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032 dokonano kolejnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w 2012 roku i Uchwałą Nr XXVII/209/2014 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 lutego 2014 r. uchwalono Program usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2012-2032. Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest jest na bieżąco uaktualniana. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie gminy, unieszkodliwionych i pozostałych do usunięcia wg stanu na koniec 2022 roku przedstawiają poniższe zestawienia.

Wyroby zinwentaryzowane (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	75 356	69 431	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	3 398 473	3 307 740	90 733
Razem:	3 473 829	3 377 171	96 658

Wyroby unieszkodliwione (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	10 376	10 376	0
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	987 586	976 496	11.090

Razem:	997 962	986 872	11.090
--------	----------------	----------------	---------------

Pozostało do unieszkodliwienia (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	64 980	59 055	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	2 410 887	2 331 244	79 643
Razem:	2 475 867	2 390 299	85 568

W 2022 roku do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 45 wniosków na uzyskanie dofinansowania na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest od mieszkańców gminy. Wnioski które zostały złożone objęły masę 181,0566 Mg wyrobów zawierających azbest. W roku sprawozdawczym Gmina odebrała 141,341 Mg wyrobów zawierających azbest od właścicieli.

4. Program „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Gmina Kałuszyn współpracuje przy realizacji programu „Czyste powietrze” od lipca 2019 r. na podstawie porozumienia zawartego przez Burmistrza Kałuszyna z WFOŚiGW w Warszawie. Współpraca polega przede wszystkim na obsłudze przez wyznaczonego pracownika Urzędu Miejskiego Wnioskodawców Programu poprzez przygotowywanie wniosków wraz z wnioskodawcami pod kątem spełnienia wymagań określonych w programie oraz weryfikacji wniosków złożonych przez wnioskodawców w Gminie Kałuszyn w formie papierowej.

Wg informacji WFOŚ i GW w Warszawie w okresie od początku trwania programu do 31 grudnia 2020 r. zostało złożonych 19 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyn, z czego 17 zostało rozliczonych z końcową wypłatą środków, 2 są w trakcie realizacji. Na realizację przedsięwzięć na terenie miasta złożono 9 wniosków, w tym 7 dla budynków istniejących i 2 dla nowobudowanych i 10 na terenie wiejskim gminy, w tym 5 dla istniejących i 5 dla nowobudowanych. Realizowane przedsięwzięcia w ramach programu to : zakup i montaż nowego źródła ciepła – 18, zakup, montaż lub modernizacja instalacji wewnętrznych – 4, docieplenie przegród budowlanych w budynku – 3, zakup i wymiana stolarki zewnętrznej

W 2021r. zostało złożonych 20 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyn, z czego 18 zostało rozliczonych z końcową wypłatą środków, 2 są w trakcie realizacji. Na realizację

przedsięwzięć na terenie miasta złożono 16 wniosków dla budynków istniejących i 4 na terenie wiejskim gminy, w tym 4 dla istniejących. Realizowane przedsięwzięcia w ramach programu to: zakup i montaż nowego źródła ciepła – 18, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja ciepłej wody użytkowej- 1, docieplenie przegród budowlanych w budynku – 2, zakup i wymiana stolarki zewnętrznej – 3, zakup i wymiana drzwi zewnętrznych – 2,-1, zakup i wymiana drzwi zewnętrznych-6.

W 2022 roku złożono 15 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyn, z czego 13 zostało rozliczonych. Na realizację przedsięwzięć na terenie miasta złożono 11 wniosków dla budynków istniejących i 4 na terenie wiejskim gminy, w tym 4 dla istniejących. Realizowane przedsięwzięcia w ramach programu to: zakup i montaż nowego źródła ciepła – 15, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja ciepłej wody użytkowej- 1, docieplenie przegród budowlanych w budynku – 1, zakup i wymiana stolarki zewnętrznej – 2, zakup i wymiana drzwi zewnętrznych -2.

5. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła

W 2020 roku na terenie Gminy Kałuszyn została przeprowadzona Inwentaryzacja źródeł ciepła. Zadanie zostało zrealizowane z dofinansowaniem dotacją w wysokości 29.999,88 zł. (100,00%) ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”.

Inwentaryzacją objęte były wszystkie budynki oraz lokale na terenie Gminy Kałuszyn, w których znajdowały się źródła ciepła. Zinwentaryzowano łącznie 1787 budynków i lokali. Największą liczbę stanowiły budynki mieszkalne jednorodzinne (1571), następnie budynki wielorodzinne (43, w części budynków lokale są ogrzewane indywidualnie, w sumie 144 budynki i lokale wielorodzinne), budynki użyteczności publicznej (22), budynki usługowe (37) oraz pozostałe budynki tj. budynki biurowe i przemysłowe (13).

Zinwentaryzowano w sumie 2063 źródeł ciepła. Na terenie Gminy Kałuszyn dominują przede wszystkim kotły opalane węglem oraz drewnem. Duży udział w ogólnej liczbie źródeł ciepła można zauważyć w przypadku ogrzewania elektrycznego, co wynika z wykorzystania tego rodzaju źródła głównie do ogrzewania ciepłej wody użytkowej. Można również wyróżnić znaczącą liczbę kotłów gazowych. Na terenie Gminy Kałuszyn zanotowano znaczący udział pieców kaflowych (głównie na terenach wiejskich w starych budynkach drewnianych) oraz pieców wolnostojących (głównie w lokalach komunalnych).

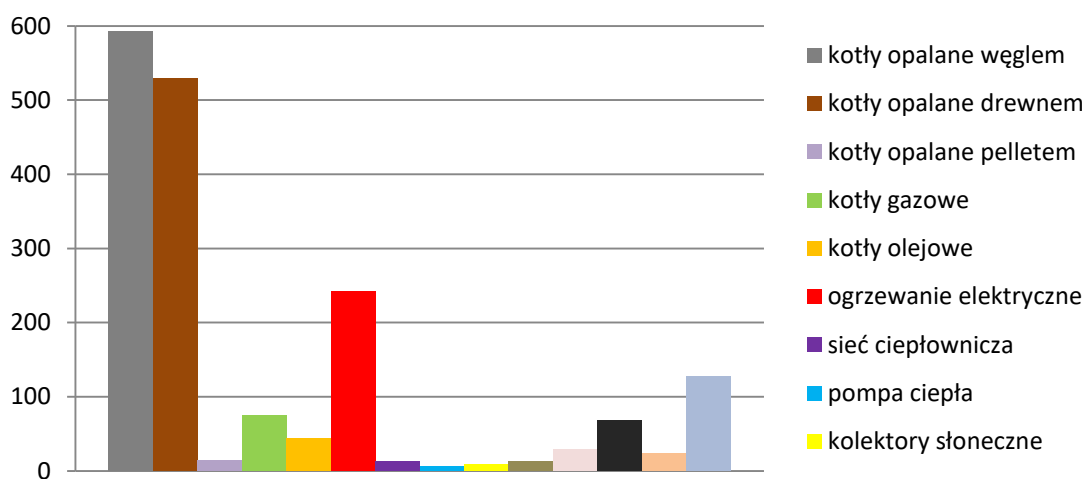
W przypadku 278 kotłów nie określono rodzaju stosowanego paliwa, co wynikało z niemożliwości skontaktowania się z właścicielami lub zarządcami budynków.

Rodzaj stosowanego paliwa i liczbę źródeł ciepła przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba źródeł [szt.]
kotły opalane węglem	586
kotły opalane drewnem	534

kotły opalane peluletem	14
kotły gazowe	76
kotły olejowe	44
ogrzewanie elektryczne	242
sieć ciepłownicza	13
pompa ciepła	6
kolektory słoneczne	9
piec	13
piecokuchnia	30
piec wolnostojący	68
kominek	23
piec kaflowy	127
suma	1785

Źródła ciepła w podziale na rodzaje

Zdecydowana większość źródeł ciepła służy zarówno do ogrzewania budynku jak i ogrzewania ciepłej wody użytkowej – 1528 źródeł ciepła, 185 źródeł ciepła służy wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast 223 źródła ciepła służy wyłącznie do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Piece wolnostojące w większości przypadków służą wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast ogrzewanie elektryczne wykorzystywane jest w przeważającej większości do ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

Od 1 lipca 2021 r. jest obowiązek składania deklaracji w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) o źródłach ogrzewania budynków. Każdy właściciel czy zarządca budynku na złożenie deklaracji ma 12 miesięcy w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw kiedykolwiek uruchomionych przed dniem 1 lipca, w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw uruchomionych po 1 lipca będzie to 14 dni. Na urzędy gmin został nałożony obowiązek wprowadzenia do systemu deklaracji, które zostaną złożone w formie papierowej.

Analiza złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji i wprowadzonych do systemu CEEB wykazuje, że nasi mieszkańcy najczęściej do ogrzewania wykorzystują:

- ✓ kotły na paliwa stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) - zgłoszono 347 kotłów z podajnikiem i 1106 kotłów zasypowych;
- ✓ trzon kuchenny /piecokuchnia/ kuchnia węglowa – 280 szt;
- ✓ ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny – 271 szt;
- ✓ kominki/kozy/ ogrzewacze powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel) – 265 szt;
- ✓ piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) – 141 szt;
- ✓ kotły gazowe - 101 szt;
- ✓ kotły olejowe – 62 szt;
- ✓ pompy ciepła – 26 szt;
- ✓ kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania - 20 szt;
- ✓ miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/ lokalna sieć ciepłownicza – 7 szt.

VIII. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Zasady kształtowania polityki w zakresie planowania przestrzennego na szczeblu gminy określa ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na mocy tej ustawy plany, które zostały uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. wygasły w 2003 r.

Moc obowiązującą zachowały plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1996-2002. Są to dokumenty dotyczące pojedynczych nieruchomości na terenie wiejskim gminy– 9 uchwał z lat 1996, 1997, 1999, 2000, 2002 – 5 uchwał.

W kolejnych latach tworzone były następujące dokumenty planistyczne:
W 2012 roku zostały uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie dwa główne dokumenty planistyczne:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn zostało uchwalone uchwałą Nr XVI/105/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.

2) Uchwałą Nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. został uchwalony miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A;

3) Plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru B w mieście Kałuszyn został zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Nr XXII/190/2013 w dniu 27 września 2013 r.

W następnych latach w celu umożliwienia działań inwestycyjnych i rozwojowych dokonywane były zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta: uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIV/223/2017 z dnia 11 września 2017 r. dokonano zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A; uchwałami Nr XXVI/189/2017 z dnia 7 lutego 2017 r. i Nr XXXIV/224/2017 z dnia 11 września 2017 r. zatwierdzono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze B;

Uchwałą Nr XXII/189/2013 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2013 r. został zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb przeprowadzenia linii energetycznej 400 kV Miłosna-Ujrzanów przez teren gminy Kałuszyn.

26 czerwca 2015 r. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr VII/44/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn.

W marcu 2018 r. podjęto uchwałę Nr XXXVIII/261/2018 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A- dotyczy zmiany zagospodarowania terenu przy ul. Zamojskiej – straciła moc uchwałą nr VIII/76/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r.

W 2019 roku Rada Miejska podjęła następujące uchwały planistyczne:

- Uchwała nr VII/67/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Przytoka gmina Kałuszyn.

Uchwała nr VIII/74/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej – rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody mazowieckiego z dnia 26.09.2019 r. stwierdzające nieważność wym. Uchwały.

- Uchwała nr VIII/75/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

- Uchwała nr VIII/76/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A uchwalonego uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. poz. 7196)

- Uchwała nr X/91/2019 r. z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

W 2021 roku Rada Miejska podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian fragmentarycznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn / uwzględniających 10 wniosków/.

Ponadto 26 lutego 2021 r. Uchwałą Nr XX/180/2021 Rada uchwaliła studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn oraz 29 grudnia 2021 r. Uchwałą nr XXVII/254/2021 uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

Obszar wiejski gminy nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dla tego obszaru instrumentem planowania przestrzennego są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zaś dla terenu pod inwestycje celu publicznego decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2022 r. do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 120 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które dotyczyły: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej -109 wniosków, budowy farm fotowoltaicznych -2

wnioski, budynków gospodarczych - 1 wniosek, zabudowy przemysłowej – 3 wnioski, usługowej – 4 wnioski, budowy budynków rekreacji indywidualnej – 1 wniosek.

W 2022 r. złożono 4 wnioski o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, z których : 1 dotyczył budowy kontenerowej stacji transformatorowej na wniosek PGE Dystrybucja, 3 wnioski dotyczyły budowy sieci wodociągowej.

2. Drogi i komunikacja

Gmina Kałuszyn posiada szczególnie korzystne powiązania komunikacyjne. Zapewniają je przebiegająca przez teren gminy i miasto Kałuszyn:

- droga krajowa nr 2 Świecko – Poznań – Warszawa – Siedlce – Terespol /odcinek o długości 14,5 km w granicach Gminy o znaczeniu międzynarodowym i międzyregionalnym/,
- na terenie gminy w miejscowości Ryczałek zlokalizowany jest węzeł komunikacyjny obwodnicy Mińska Mazowieckiego na parametrach autostrady, co znacznie skraca czas przejazdu w kierunku do Warszawy.
- droga wojewódzka nr 697 –Kałuszyn – Grębków – Liw, o długości ok. 0,5 km w granicach gminy, realizująca powiązania pomiędzy drogą krajową nr 2 i drogą wojewódzką nr 637 (Warszawa –Węgrów –Sokołów Podlaski –Drohiczyn)
- drogi powiatowe zamiejskie o długości 36,196 km i miejskie /ulice zaliczone do kategorii dróg powiatowych/ - o długości 10,665 km,
- drogi gminne o długości 76,5 km, z czego w granicach administracyjnych miasta długość ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych wynosi 13,8 km i na terenie gminy 62,7 km.
- istniejąca w sąsiedniej gminie Mrozy linia kolejowa.

Stan dróg gminnych, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów gminy ma istotny wpływ na poziom życia mieszkańców, ważny atut podnoszący atrakcyjność terenów do lokalizacji inwestycji. W ostatnich latach drogi gminne były sukcesywnie modernizowane. Dla zobrazowania zmian nawierzchni dróg w 2021 i 2022 roku oraz porównania ze stanem w 2013 roku sporządzono poniższe zestawienia

Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn w 2013, 2021 i 2022 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	2013 r	2021 r.	2022 r.
		Długość w km	Długość w km	Długość w km
1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej:			
	– Bitumiczne	8,50	8,687	8,687
	– Kostka	0,50	1,469	1,469
	– Betonowe	-	-	-
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej:			

	– Brukowce	0,20	0,20	0,20
	– Tłuczniowe	-	-	-
	– żwirowe	1,600	1,413	1,413
3	Drogi gruntowe	3,000	2,031	2,031
	Ogółem:	13,80	13,80	13,80

Stan dróg gminnych na terenie wiejskim gminy Kałuszyn w 2013 i 2020 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	2013 r	2021r.	2021 r.
		Długość w km	Długość w km	Długość w km
1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej:			
	– Bitumiczne	19,400	30,456	30,616
	– Kostka	-	0,320	0,320
	– Betonowe	-	1,220	0,420
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej:			
	– Brukowce	1,700	1,002	1,002
	– Tłuczniowe	0,500	1,460	1,710
	– żwirowe	15,200	8,765	8,355
3	Drogi gruntowe	25,900	20,277	20,277
	Ogółem:	62,70	62,70	62,70

Poza w/w drogami publicznymi na terenie gminy są jeszcze drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, szczególnie na terenie wiejskim, dojazdowe do pól i na terenach leśnych, które są drogami wewnętrznymi, nie skategoryzowanymi.

Transport publiczny lokalny i dalekobieżny zapewnia mieszkańcom gminy komunikacja PKS Sokołów Podlaski, realizująca połączenia miejscowości na terenie gminy z miastem Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki jak również z Warszawą, w 2022 roku usługi przewozowe na trasie Kałuszyn- Mińsk Mazowiecki wykonywała firma BAGS. Usługi przewozowe świadczą również przewoźnicy dalekobieżni korzystający z przystanków na dworcu autobusowym w Kałuszynie /9 przewoźników/.

3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa

Gmina posiada trzy stacje uzdatniania wody:

- w Garczynie Dużym – największa stacja o wydajności 1200 m³ na dobę użytkowana wspólnie z Gminą Jakubów. Ze stacji tej zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości gminy Kałuszyn: Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Żebrówka, Kluki, Szembory, Abramy, Wąsy, Falbogi, Mroczi, Milew, Chrościce, Wólka Kałuska, Budy Przytockie, Przytoka, Ryczołek, Leonów, Kazimierzów, Marianka.
- w Kałuszynie - stacja o wydajności 815 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miasto Kałuszyn oraz miejscowości Olszewice, Patok, Szymony, Wity.

- w Sinołęce – stacja o wydajności 245 m³ na dobę , zaopatruje w wodę miejscowości Sinołęka, Piotrowina, Nowe Groszki, Stare Groszki.

Długość sieci wodociągowej wynosi 94,42 km, z czego 15,82 km w mieście i 78,6 km na obszarze wiejskim, do której podłączonych jest 1874 przyłączy, z czego w mieście 755, na terenie wiejskim 1119. Istniejąca sieć wodociągowa zaopatruje w wodę niemal wszystkich mieszkańców miasta i gminy /jedynie Gołębiówka zaopatrywana jest w wodę ze stacji w Piasecznie/. Wg sprawozdania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w 2022 roku sprzedano 266.289,06 m³ wody, tj. o 8476,5 m³ mniej niż w 2021 roku. Sprzedaż 2022 roku stanowi 96,92 % sprzedaży 2021 roku.

Podział sprzedaży wody w 2022 r. na poszczególne grupy odbiorców przedstawiała się następująco:

- gospodarstwa domowe - 190.228,58 m³
- sprzedaż hurtowa wody dla Jakubowa ,Wierzbna, Grębkowa - 58.699,00 m³
- pozostali odbiorcy, zakłady pracy - 17.361,48 m³

Największą grupę odbiorców wody stanowiły gospodarstwa domowe – 71,44 %, sprzedaż hurtowa wody dla gminy Jakubów, Wierzbna i Grębkowa stanowiła 22,04 % , dla zakładów pracy 6,52 %.

Sprzedaż wody z poszczególnych ujęć w latach 2020 - 2022 przedstawiała poniższe zestawienie:

Lokalizacja hydroforni	Sprzedaż wody 2020 r. w m ³	Sprzedaż wody 2021 r. w m ³	Sprzedaż wody 2022 r. w m ³
hydrofornia w Kałuszyn	123.262,81	122.273,68	117.707,21
hydrofornia w Garczynie Dużym	99.312,22	122.926,39	119.612,58
hydrofornia w Sinołęce	24.057,15	25.322,49	25.355,43
zakup i odsprzedaż wody z hydroforni w Piasecznie	3.894,40	4.243,00	3.613,84
Ogółem sprzedaż	250.526,58	274.765,56	266.289,06

4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna

Na terenie wsi Olszewice zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z sieci kanalizacyjnej z miasta Kałuszyn , wsi Patok i Olszewice oraz dowożone z pozostałych miejscowości. W latach 2021 -2022 r wykonana została rozbudowa i przebudowa obiektu. Po przebudowie oczyszczalnia może przyjąć do 680 m³ ścieków na dobę. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2022 roku wynosiła 21,62 km, z czego w mieście 17,92 km i na terenie wsi Patok i Olszewice 3,7 km. Do sieci podłączonych jest 743 przyłączy, z czego w mieście 635 i 108 na terenie wymienionych wsi.

W 2022 roku na oczyszczalnię przyjęto 81.149,09 m³ ścieków z kolektora i 16.924,50 m³ ścieków dowożonych. Porównując ilość przyjętych ścieków w roku 2021 odpowiednio

80.437,14 m³ i 15.641,00 m³ - nastąpił wzrost przyjętych ścieków - o 0,89 % ścieków z kolektora i wzrost o 8,21 % ścieków dowożonych.

Ilość przyjętych ścieków do oczyszczalni w latach 2020 - 2022 przedstawia poniższe zestawienie:

Ścieki przyjęte na oczyszczalnię	2020 r. w m ³	2021 r. w m ³	2022 r. w m ³
Ścieki z kolektora	84.176,65	80.437,14	81.149,09
Ścieki dowożone	14.437,00	15.641,00	16.924,50

Samorząd Gminy Kałuszyn w 2022 roku kontynuował politykę z lat ubiegłych w zakresie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych przyjętą Uchwałą Nr V/38/2019 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych.

5. Sieć energetyczna

Istniejąca na terenie gminy Kałuszyn sieć energetyczna stanowi własność Zakładu Energetycznego. Sieć jest sukcesywnie modernizowana, linia napowietrzna jest przebudowywana na kablową.

Samorząd gminy celem zoptymalizowania kosztów oświetlenia prowadzi wymianę lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne. W 2022 roku wymienione zostały lampy w południowej części miasta Kałuszyn oraz na terenie wiejskim w miejscowościach Abramy, Budy Przytockie, Chrościce, Garczyn Mały, Kluki, Stare Groszki, Szymony, Szembory, Patok, Piotrowina. Ponadto w 2022 roku dobudowano 14 lamp oświetlenia ulicznego w Piotrowinie -2 lampy ,w Przytoce -11 lamp i w Zimnowodzie 1 lampę. Aktualnie zainstalowanych jest 1188 lampy oświetlenia ulic, dróg i miejsc użyteczności publicznej.

6. Sieć ciepłownicza

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się poprzez system kotłowni przydomowych i lokalnych zakładowych. Gmina jest właścicielem 2 kotłowni w Kałuszynie, które obsługuje gminna jednostka- Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w ramach działalności statutowej. Kotłownia przy ul. Polnej wytwarza ciepło poprzez dwa piece węglowe KMR o mocy 350 KW każdy, dostarcza ciepło do budynków placówek oświatowych, przedszkola, Urzędu Miejskiego, OSP, budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Kotłownia przy ul. Zamojskiej została przebudowana w październiku 2013 roku. Po modernizacji pracuje na dwóch piecach na miał węglowy i eko-groszek o mocy 350 KW każdy. Z kotłowni tej ogrzewane są budynki: Biblioteki , Żłobka, Przychodni Zdrowia, budynek użyteczności publicznej wielofunkcyjny przy ul. Wojska Polskiego 20, budynki mieszkalne wielorodzinne.

7. Mieszkalnictwo

Na terenie miasta i gminy przeważa budownictwo jednorodzinne.

Ilość budynków i mieszkań wg danych Narodowego Spisu Powszechnego /NSP/ 2021 przedstawia zestawienie:

Wyszczególnienie	Ogółem	Zamieszkane	Niezamieszkane
Budynki ogółem	1 757	1502	255
Mieszkania w budynkach	2 217	1958	259

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

NSP 2021, spis ludności i mieszkań objął mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz zamieszkane pomieszczenia niebędące mieszkaniami. Budynki zamieszkane obejmują te, w których co najmniej jedno mieszkanie jest zamieszkane. Do ustalenia statusu zamieszkania uwzględniono mieszkania zamieszkane przez co najmniej 1 osobę w dniu 31.03.2021 r. oraz mieszkania, w których zużycie energii elektrycznej w okresie, na który przypadał dzień referencyjny spisu, wskazywało na zamieszkanie przez co najmniej 1 osobę.

Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych:

Wyszczególnienie	Ogółem	W mieście	Na terenie wiejskim
Budynki podłączone do wodociągu	95,6	94,8	96,1
Budynki podłączone do kanalizacji	38,6	82,9	7,8

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Kałuszyn jest właścicielem 14 budynków komunalnych oraz 10 budynków we współwłasności z lokatorami, którzy wykupili mieszkania. Większość budynków wybudowana została przed II wojną światową, jedynie przy ul. Polnej 2 i Zamojskiej 15 zostały wybudowane w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Budownictwo wielorodzinne stanowią zasoby spółdzielni mieszkaniowych w Kałuszynie, w Sinołce, Spółdzielni Mieszkaniowej „Przełom” w Mińsku Mazowieckim i wspólnoty mieszkaniowej w Gołębiówce.

8. Zaopatrzenie w gaz

W południowej części miasta przebiega sieć gazowa średniego napięcia. Sieć ta jest prowadzona od gminy Mrozy przez Olszewice do Kałuszyna. Długość tej sieci dystrybucyjnej wynosi 8,268 km, zaś długość sieci przesyłowej wynosi 1,550 km. Z sieci tej zaopatrywanych jest w gaz 15 gospodarstw domowych.

Ponadto część mieszkańców korzysta z gazu propan – butan w butlach gazowych. Dystrybucja gazu propan – butan prowadzona jest za pośrednictwem punktów handlowych zlokalizowanych na terenie gminy.

9. Dostępność do Internetu, telefonizacja

Potrzeby mieszkańców w zakresie telefonizacji zabezpieczają głównie operatorzy sieci komórkowej, którzy dostarczają także Internet. Ponadto w gminie dostępny jest Internet radiowy. W 2021 roku Gmina zrealizowała projekt „Publiczny Internet w Gminie Kałuszyn” w ramach PO PC na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 1

„Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” Działanie nr 1.1 „Wycięlenie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”. W ramach realizacji projektu wykonano publiczny Internet WI-FI wraz z punktami dostępu tzw. HOT-SPOT na terenie przestrzeni publicznej (park, zalew Karczunek) oraz w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta. Publiczne punkty dostępu zostały zainstalowane w zewnętrznej przestrzeni ogólnodostępnej oraz w instytucjach użyteczności publicznej. Utworzono zewnętrzne i wewnętrzne punkty dostępu do Internetu w następujących lokalizacjach:

➤ zewnętrzne:

1. Park, Pl. Kilińskiego – 1 szt.
2. Zalew Karczunek, ul. 1-go Maja – 2 szt.
3. Dworzec PKS, ul. Barlickiego – 1 szt.
4. Boisko Victoria, ul. 1-go Maja – 1 szt.
5. Boisko Orlik przy Szkole Podstawowej, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.
6. Teren przy szkole Podstawowej, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.

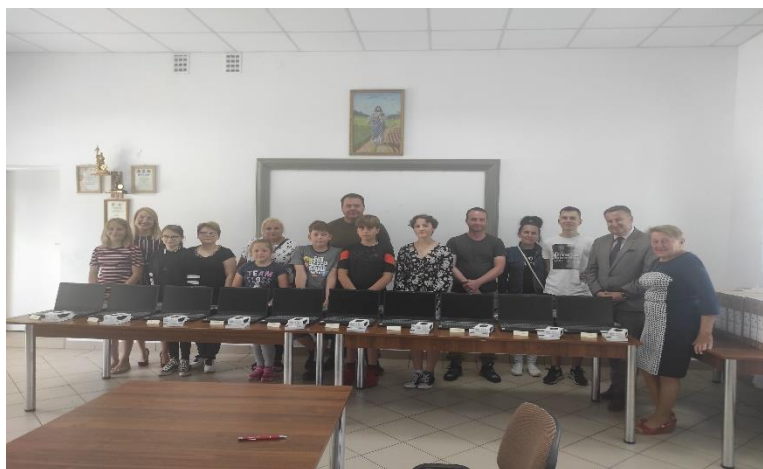
➤ wewnętrzne:

1. Budynek Urzędu Miejskiego w Kałuszynie, ul. Pocztowa 1 – 1 szt.
2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warszawska 50 – 1 szt.
3. Samodzielny Publiczny Zakład opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 24 – 1 szt.
4. Budynek Klub Senior+, Zakład Gospodarki Komunalnej i Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Wojska Polskiego 20 – 1 szt.
5. Biblioteka Publiczna, ul. Warszawska 39 – 1 szt.
6. Dom Kultury, ul. Warszawska 45 – 1 szt.
7. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.

W 2022 roku Gmina Kałuszyn realizowała projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich Cyfrowa Gmina – Granty PPGR

Celem projektu jest wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym.

Dofinansowanie projektu z UE: 39 700,00 PLN.

przekazanie sprzętu zakupionego w ramach projektu w Gołębiewce

IX. PODSUMOWANIE

Rok 2022 był dla nas wszystkich szczególny. Wydarzenia dziejące się za naszą wschodnią granicą spowodowały gwałtowny napływ uchodźców z Ukrainy. Z perspektywy funkcjonowania gminy przyniosło to wiele nowych wyzwań w postaci zakwaterowania ludności ukraińskiej, nadawania numeru Pesel obywatelom Ukrainy, wypłaty świadczeń na rzecz podmiotów zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców, wypłaty świadczeń na rzecz uchodźców, czy realizacja zadań oświatowych wobec dzieci ukraińskich.

Nowe zadania, do realizacji których zostały zobligowane gminy w związku z wysoką inflacją i gwałtownym wzrostem cen nośników energii elektrycznej, gazu i węgla, to w szczególności: obsługa wniosków o wypłatę dodatku osłonowego, dodatku węglowego, dodatków z tytułu ogrzewania innymi nośnikami energii oraz preferencyjna sprzedaż węgla prowadzona przez gminę na przełomie 2022 i 2023 roku.

Pomimo wielu zmian i konieczności szybkiej adaptacji pracowaliśmy, realizując przyjęte plany oraz dostosowując się jednocześnie do nowych wyzwań.

Analiza danych zawartych w raporcie potwierdza, że był to kolejny rok, w którym realizowanych było wiele przedsięwzięć, które z pewnością podnoszą poziom życia mieszkańców oraz wpływają na rozwój i estetykę gminy.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w minionym roku należy zaliczyć m.in.: zakończenie rozbudowy i przebudowy oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Olszewice- inwestycji zaplanowanej do wykonania na lata 2021 -2022, rozpoczęcie rozbudowy Przedszkola Publicznego w Kałuszynie wraz z wyposażeniem /inwestycja zaplanowana na lata 2022-2023/, inwestycje dotyczące przebudowy dróg gminnych i ulic w mieście: drogi w Olszewicach /zwanej obwodnicą Kałuszyna/, przebudowa drogi w Żebrówce, wykonanie chodnika w ul. Wyzwolenia, rozpoczęcie przebudowy ul. Robotniczej w Kałuszynie.

Wykonano wymianę lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne w południowej części miasta oraz w dziesięciu miejscowościach na terenie gminy.

Przygotowywano dokumentację projektową na rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście, wymianę sieci wodociągowej w Wąsach, opracowano program funkcjonalno-użytkowy na budowę kanalizacji sanitarnej w Leonowie i Ryczołku, zakupiono ciągnik rolniczy i samochód asenizacyjny do odbioru ścieków z przydomowych zbiorników bezodpływowych na potrzeby ZGK,

Ponadto realizowanych było wiele innych przedsięwzięć, służących poprawie bezpieczeństwa, warunków życia mieszkańców. Na terenie wiejskim gminy realizowane były przedsięwzięcia z zaangażowaniem środków funduszu sołectkiego

Serdecznie dziękuję Państwu za zapoznanie się z Raportem o stanie Gminy Kałuszyn. Mam nadzieję, że dokument w przyjazny sposób przekazał najistotniejsze informacje związane z funkcjonowaniem samorządu miasta i gminy Kałuszyn.